

**SEMPOZYUM KONGRE VE
ÇALIŞTAYLAR**

EMO 46. DÖNEM SEMPOZYUM, KONGRE, PANEL, TEKNİK GEZİ VE ÇALIŞTAYLAR KRONOLOJİK SIRALAMA

ETKİNLİĞİN ADI	TARİH	DÜZENLEYEN KURUMLAR	YER
Mali Yapı ve Sürdürülebilir EMO Çalıştayı	12 Mayıs 2018	Genel Merkez	Ankara
İktisadi İşletme Çalıştayı	10 Haziran 2018	Genel Merkez	İzmir
Asansör Sempozyumu -MMO ile	18-20 Ekim 2018	EMO İzmir Şube- MMO İzmir Şube	İzmir
ELECO-Ulusal Sempozyumu	30 Kasım-1 Aralık 2018	Bursa Şube-Uludağ Üniversitesi-İstanbul Teknik Üniversitesi	Bursa
“19 Mayıs 1919’dan 6 Mayıs 1972’ye” Paneli	5 Mayıs 2019	Genel Merkez	Samsun
Karadeniz Teknik Gezisi	24-25 Ağustos 2019	Trabzon Şube	Trabzon- Giresun- Rize
NKP Buluşması	13 Ekim 2019	Genel Merkez-NKP	Mersin
VI. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi	16-19 Ekim 2019	İzmir Şube	İzmir
Serbest Müşavir Mühendis (SMM) ve Mesleki Denetim Çalıştayı	2-3 Kasım 2019	Denizli Şubesi	Muğla- Marmaris
EEMKON’2019	14-16 Kasım 2019	İstanbul Şube	İstanbul
ELECO-Uluslararası Sempozyumu	28-30 Kasım 2019	Bursa Şube-Uludağ Üniversitesi-İstanbul Teknik Üniversitesi	Bursa
TMMOB 12. Enerji Sempozyumu	5-7 Aralık 2019	Diyarbakır Şube	Diyarbakır
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu	12-14 Aralık 2019	Antalya Şube	Antalya

MALİ YAPI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR EMO ÇALIŞTAYI **(12 Mayıs 2018)**

EMO 46. Olağan Genel Kurulu'nda alınan karar doğrultusunda, 12 Mayıs 2018 tarihinde "Mali Yapı ve Sürdürülebilir EMO Çalıştayı" düzenlendi.

EMO Genel Merkezi'nde yapılan toplantı, Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek'in açılış konuşmasıyla başladı. İpek, çalıştayı EMO'nun içinde bulunduğu mali tabloyu ortaya koymak, çözüm önerileri getirmek ve önümüzdeki dönem için yol haritası çıkarmak için düzenlendiğini kaydetti. 24 Haziran seçimlerinin yaklaştığına, Türkiye'nin hızla yeni bir siyasal yapılanmaya gittiğine işaret eden İpek, "Genel Kurul sürecini ve tartışmaları geride bıraktık, bundan sonra tüm eleştiri ve önerilere açığız. Bu sorunları hızla, dikkatle ve tekrar oluşmayacak bir yapı kurarak aşım, önümüze bakmalıyız. Mali Çalıştay bir dönüm noktası olmalıdır" diye konuştu.

EMO Koordinasyon Kurulu'nun 9 Haziran'da, İktisadi İşletme Çalıştayı'nın da 10 Haziran'da yapılacağını bildiren İpek, oda politikalarını merkezi düzeyde oluşturmak, bunun araçlarını yaratmak ve şube faaliyetlerini koordine etmekle görevli olan Genel Merkez'in bir çatı işlevi görmesi gerektiğini söyledi. İpek, "Etkinlikler, yayın, kitap, reklam, tanıtım, sponsorluk, üye ilişkilerinin durumu merkezi düzeyde birlikte planlanarak şubeler eliyle hayata geçirilmelidir" dedi.

Çalıştayda daha sonra EMO Yönetim Kurulu Saymanı Şakir Aydoğan tarafından mali durum ile ilgili sunum yapıldı. Sunumun ardından söz alan katılımcılar, görüş ve önerilerini dile getirdiler.

EMO'nun mali yapısının güçlendirilmesi amacıyla düzenlenen çalıştaya, EMO Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Şube Yönetim Kurulu üyeleri katılım sağladı.

Toplantı sonunda, EMO Genel Merkezi ve şubelerinin mali sorunların çözümü için ortak bir program çerçevesinde birlikte hareket etmesi yönünde görüş birliğine varıldı.

EMO İKTİSADİ İŞLETME ÇALIŞTAYI **(10 Haziran 2018)**

EMO 46. Dönem Olağan Genel Kurulu'nda alınan karar doğrultusunda, 10 Haziran 2018 tarihinde İzmir'de İktisadi İşletme Çalıştayı yapıldı.

Çalıştayı açılışında konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek, EMO İktisadi İşletmesi'nin kuruluş süreci ve yaptığı çalışmalar hakkında kısa bilgi verdi. İktisadi işletme bünyesindeki Test Ölçüm Merkezi ve Norm Geliştirme Merkezi'nin kapatılması nedeniyle bundan sonraki süreçte kuruluşun nasıl bir faaliyette bulunacağı ve kapsamının ne olacağı üzerinde değerlendirmeler yapılmak üzere çalıştayı düzenlendiğini anlatan İpek, iktisadi işletmeye yönelik hazırlanan raporu da aktardı.

Daha sonra Gazi İpek, EMO Yönetim Kurulu Saymanı Şakir Aydoğan ve Yönetim Kurulu Üyesi Cansel Aslan'dan oluşan bir Divan kurularak, katılımcıların konuyla ilgili görüşleri dinlendi.

Toplantıya, EMO Genel Merkez ve şube yönetim kurulu üyeleri katılım sağladı.

ASANSÖR SEMPOZYUMU'2018 SONUÇ BİLDİRİSİ (18-20 Ekim 2018)

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) tarafından düzenlenen Asansör Sempozyumu, "Tasarım ve Teknoloji" ana teması ile 18-20 Ekim 2018 tarihleri arasında İzmir'de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezinde, 543'ü kayıtlı delege olmak üzere yaklaşık 1.450 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

13 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen sempozyum boyunca 10 oturumda 29 bildiri sunumu, ilköğretim çağındaki çocukların bilinçlendirilmesi amacıyla "**Asansör ve Yürüyen Merdiven/Bantların Güvenli Kullanımı**" konusunda eğitim çalışması, "**Asansörlerde Artık Akım Anahtarı Kullanımı**" ve "**Asansörlerde Kaynaklı İmalat Yöntemleri**" konularında iki eğitim, "**Asansör Sektöründe Yerli İmalat ve Yerli İmalatın Desteklenmesi**" konulu bir sabah toplantısı ve asansör periyodik kontrolleri konusunda "**Periyodik Kontrol Bina Yöneticisi Bilgilendirme Toplantısı**" gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma paralel olarak düzenlenen sergiye 24 kurum ve kuruluş katılmış, katılımcılar yeni ürün ve teknolojileri görme olanağı bulmuşlardır.

Sempozyum kapsamında düzenlenen "**Onaylanmış Kuruluşların Uygunluk Değerlendirme Süreci**" konulu çalıştay ve "**Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği**" başlıklı panelde; T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Akreditasyon Kurumu, Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği, Asansör Sanayicileri Federasyonu, Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği, Türk Standartları Enstitüsü, Elektrik Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası temsilcilerinin katılımıyla konular ayrıntılı olarak tartışılmış, görüş ve öneriler üretilmiştir.

Sempozyum sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna sunulması karar altına alınmıştır:

1. Asansör tasarımı, projelendirilmesi, montajı, revizyonu, bakımı ve periyodik kontrolü, malzeme, risk değerlendirmesi, iş güvenliği, enerji verimliliği, mevzuat ve ilgili standartlar üzerine teorik ve uygulamalı bilgiye sahip uzmanlaşmış mühendislere sektörün gereksinim duyduğu, asansörlerin sadece elektrik, makine ve mekatronik mühendisliği disiplinlerinin meslek alanına girdiği, asansörlerin tasarımından projelendirilmesine, montajından işletilmesine, bakımından periyodik kontrolüne kadar tüm hizmetlerin mühendislik hizmeti olduğu vurgulanarak, Odalarımızın tüm bu süreçte meslektaşlarına yönelik eğitim ve belgelendirme faaliyetlerini geliştirerek sürdürmesi ve bunun ivedilikle mevzuata girmesi gerekliliği belirtilmiştir
2. Meslek odalarının kuruluş yasalarının verdiği görev çerçevesinde, kamu yararına ve kamu adına sürdürdüğü üretim ve denetim hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, mesleki denetim hizmetlerinin önündeki yerel ve merkezi siyasi iktidarlarca konulan

tüm engellerin ve sınırlamaların kaldırılması gerektiği ve mesleki denetimin olmazsa olmaz koşulunun “uzmanlık ve belgelendirme” olduğu belirtilmiştir.

3. Projelerin denetiminden ve uygulanmasından sorumlu ilgili idare personellerine meslek odaları tarafından eğitim verilebileceği, yapı denetiminde görev alan mühendislerin ise meslek odaları tarafından asansör konusunda eğitilmeleri ve belgelendirilmeleri gerekliliği ifade edilmiştir.
4. Sektörün nitelikli ara elemana gereksinim duyduğu, ülkemizin teknik eleman yetiştirme konusunda eğitim politikasının olmaması nedeniyle meslek yüksekokullarının ve meslek liselerinin sanayinin gereksinimi olan nitelikli ara elemanı yetiştiremediği, bu konudaki en önemli görevin Milli Eğitim Bakanlığı'na düştüğü belirtilerek, üniversitelere, ara teknik eleman yetiştiren okullara ve meslek odalarına önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır.
5. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre 2017 yılında 370.943 adet asansörün periyodik kontrolünün gerçekleştirildiğini ve bu asansörlerin periyodik kontrollerde yaklaşık %64 kırmızı, %4 sarı, %16 mavi ve %16 oranında yeşil etiket aldığı; takip kontrolleriyle birlikte bu oranların %23 kırmızı, %1 sarı, %39 mavi ve %37 yeşil etiket değerlerine düştüğü görülmüştür. Kontrol ve iyileştirme faaliyetlerinin günden güne asansörlerin güvenlik seviyelerini iyileştirdiği ifade edilmiştir. Bakanlığın yetkili montaj ve bakım firmalarına yönelik denetimleri genişleterek sürdürmesinin merdiven altı olarak tabir edilen bakım firmalarının faaliyetlerini engelleyeceği, periyodik kontrollere ilişkin bakım firmalarının sorumluluklarının artırılmasının gerekliliği ve periyodik kontrol sonucu uygunsuz bulunan asansör ve bakımcı firmalara Bakanlıkça da yaptırımda bulunulması gerektiği vurgulanmıştır.
6. Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında A Tipi muayene kuruluşlarınca yerine getirilen periyodik kontrol çalışmasının sağlıklı ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için, halkın konu hakkında bilgilendirilmesi gerektiği, bu konuda T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ilgili muayene kuruluşları, meslek odaları ve sektör derneklerinin ortak davranması gerektiği vurgulanmıştır.
7. Belediye kayıtlarında görünmeyen asansörlerin tespit edilerek; periyodik kontrollerinin bir an önce yapılması ve can güvenliğinin sağlanması için ilgili bakanlıklar, belediyeler, A tipi muayene kuruluşları ve meslek örgütlerinin katılımıyla yürütülecek özel bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir. Periyodik kontrollerin sağlıklı olarak gerçekleştirilmesi ve muayene kuruluşlarının sorumluluk alanındaki tüm asansörlere ilişkin tespitite bulunulabilmesi için en azından ilk kontrollerde sürenin iki yıla çıkarılması dile getirilmiştir.
8. Asansör periyodik muayenesinin, asansörün teknik düzenlemeye uygunluğunun kontrolü olmadığı belirtilmiş, bu ayırımın net olarak yapılması gerektiği vurgulanmıştır.
9. Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği ile birlikte yapılmaya başlanılan asansörlerde yüklü testlerin önemi dile getirilmiş, bunun bir zorunluluk olduğu ve teknik düzenleme kapsamında sağlıklı olarak yapılmadığı ifade edilmiştir.
10. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 17 tanesi asansör yönetmeliği kapsamında olmak üzere 29 firmanın Onaylanmış Kuruluş olarak atandığı, ONTEK sistemi üzerinden alınan rapora göre 4104 adedi Birim Doğrulama (Modül G) olmak üzere 6573 adet asansöre belgelendirme yapıldığı belirtilmiştir. Ayrıca ONTEK sisteminde, montaj adresinin girilmesinin zorunlu tutulması, yüklü testlerle ilgili video-fotoğraf yüklemesi yapılacak alan oluşturulması ve Bakanlığın resen denetim yapabilmesi için Onaylanmış Kuruluşların belgelendirme iş programlarını girecekleri takvimin oluşturulmasının hedeflendiği vurgulanmıştır.

11. Onaylanmış kuruluşların modüler uygulamalarının doğru yürütülemediği, tescil öncesi ilk periyodik kontrolden geçemeyen bir ürünün Modül G belgelendirmesi ile bu süreci geçebildiği, Modül B uygulamasının asansör tasarım incelemesi olmaktan çıkarılarak, son kontrol formu doldurulması seviyesine getirildiği, Modül B + E uygulamasının ise apayrı bir probleme dönüşerek, usta onaylı asansör sertifikası haline getirildiği, asansör tasarımı ve incelemesi yerine bir uygulama projesi denetimine dönüştürüldüğü, güvenlik gerekleri, hesap, mukavemet, çözümlerinin aranmaz olduğunun tespiti yapılmıştır.
12. Onaylanmış kuruluşlar tarafından yapılan birçok risk analizinin temel sağlık ve güvenlik gereklerini tam olarak sağlayıp sağlamadığı konusunda ciddi şüphelerin olduğu belirtilmiştir.
13. Asansör konusunda en fazla onaylanmış kuruluş ve denetim kuruluşu bulunan ülkelerden biri olduğumuz halde asansör montajı ve ürün kalitesinde aynı oranda bir yükselişten maalesef bahsedilemediği, yapılan asansör testlerinde birçok çalışmayan sertifikalı ürün olduğu ifade edilmiştir. Bu kadar uygunsuz ürünün piyasaya sertifikalı olarak sürülebilmesinin sistemin güvenilirliği ve ülkemizdeki işleyişte sorun yarattığı ve düzeltilmesi için gerekli çalışmalara hemen başlanması gerektiği belirtilmiştir.
14. Onaylanmış kuruluşların ve denetim firmalarının uygulama yöntemleri, uygulama sonuçları ve sahadaki test sonuçlarının takip edilmesinin gerektiği, buradan elde edilen sonuçların, Bakanlık ve TÜRKAK tarafından firmaların (üretici, montaj, onaylayan ve kontrol) denetimleri için de kullanılması gerektiği tespiti yapılmıştır.
15. TÜRKAK denetçilerinin başarılarını değerlendirmesi gerektiği, sahadan yapılan geri bildirimleri dikkate alması talep edilmiş ve denetimler esnasında sürekli teknik personel değişiklikleri yaşanmasının süreci olumsuz etkilediği ifade edilmiştir.
16. Sektörde yılda en az 50 bin asansörün kurulumunun yapıldığı, tahminen 800 binin üzerinde asansörün işletme süreçlerinde gerçekleştirilen bakım ve onarımda kullanılan malzeme, cihaz ve ekipmanlarla birlikte sektörün yaklaşık 2 milyar dolarlık bir ekonomik hacme sahip bulunduğu ve sektördeki yetkili firma sayısının yaklaşık 3 bin civarında olduğu tespiti yapılmıştır. Dikey yapılaşmanın artmasıyla birlikte, asansörlerden kaynaklı olarak cari açık miktarının da büyüme eğilimine gireceği göz önüne alınarak, acilen Ar-Ge teşviki başta olmak üzere, yerli üretimi artırmak için önlem alınması çağrısı yapılmıştır. Yürüyen merdivenlerin %85'ine yakınının, hidrolik asansörlerin ise neredeyse tamamının ithal edildiği gerçeğinden hareketle, dışa bağımlılığın azaltılması için finansman, kalifiye işgücü ve Ar-Ge desteklerinin artırılması, sektörde sahip olunan bilgi ve birikimin ortak bir çaba ile uygulamaya ve katma değere dönüştürülerek yerli üretimin ve ürün kullanımının teşvik edilmesi talep edilmiş ve dışa bağımlılığın çözümü için özel bir politikaya ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.
17. Son yıllarda özellikle elektrikli asansör aksamalarının yerli olarak üretiminde ciddi gelişmeler olmasına rağmen, ülkemizde bu konuda bir markanın öne çıkmadığı tespiti yapılmıştır. Ülkemizin yatırım ve işletim deneyimleri, mevcut teknoloji altyapısı, özellikle imalat sanayimiz ve mühendislik seviyesi dikkate alındığında yerli markaların oluşması için yeterli olanaklar mevcuttur. Bunun için öncelikle doğru politikalar ve doğru teşvikler ile Türkiye'nin kendi iç piyasasını bu yeni anlayışa göre yönlendirmesinin, sektör bileşenlerinin aralarındaki çelişki ve rekabeti derinleştirmekten ziyade ortak bir çaba içerisinde iş ve güçlerini birleştirmelerinin gerekliliği belirtilmiştir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE, meslek odaları, üretici firmalar, akademisyenler ve sektörel kuruluşların sağlayacağı aktif desteğin, yerli üretim ve markaların geliştirilmesinde önemli bir rol oynayacağı dile getirilmiştir.

18. Asansör Teknik Komitesi (ASTEK)'in ve Bakanlık tarafından oluşturulan komisyonun işlevsel hale getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.
19. Asansör Yönetmeliklerine ve standartlara uygun üretim, bakım, piyasa gözetim ve denetimi ile periyodik kontrol uygulamalarında yaşanan sorunların çözümüne ilişkin etkin koordinasyon zeminlerinin yaratılmasının gerekliliğinden hareketle, asansör alanındaki sorumlu kurum ve kuruluşların (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, yapı ruhsatı vermekle yetkilendirilen kuruluşlar, onaylanmış kuruluşlar, A tipi muayene kuruluşları, asansör montaj ve bakım firmaları, bina yöneticileri, sektör dernekleri ve meslek odalarının) bu sorunların çözümünde bilginin paylaşılmasına önem vermeleri, ortak çalışmalar gerçekleştirmeleri ve işbirliği içinde çalışmalarının gerekliliği vurgulanmıştır.
20. Binaların güvenli ve konforlu asansör tesis edilmesine uygun olarak projelendirilmesi ve yapımında sıklıkla eksiklikler yaşandığı, bina tasarımı aşamasının en başında asansöre ilişkin hususların belirlenip ilgili projelerin gerektiği şekilde oluşturulmasının önemi belirtilmiş; asansör avan ve uygulama, mimari ve statik projelerin tekniğe ve mevzuata uygun olarak hazırlanması ve uygulanması konularında sorumlulukların tanımlanıp, yaptırımların belirlenmesi için yasal düzenlemelerin gerekli olduğu ifade edilmiştir. Bu noktada binaları yaptıranlar ve yapı denetim firmalarına somut sorumluluklar yüklenmesi, Meslek Odalarının süreçte aktif olarak yer alması hususunun mevzuatlarda net olarak belirtilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
21. Asansörlerin, engelliler ve hareket kısıtlılığı bulunan kişiler için öncelikli gerekliliklerden olduğu, asansörlerin farklı engel gruplarından kullanıcılar için gerekli donanımlarla monte edilmesi ve işletilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Bunun için mevcut yasal düzenlemelerin var olduğu ancak uygulamada sorunlar olduğu, binaların proje aşamasından itibaren etkin denetimlerle ilgili mevzuatların uygulanmasının sağlanması gerektiği ifade edilmiştir.
22. Yürüyen merdivenlerin ve yürüyen yolların montaj, bakım, işletme ve periyodik kontrolleri konusunda mevzuatın olmadığı ifade edilmiş ve bu ekipmanların güvenli kullanımının asansörler gibi önemli olduğu, yürüyen merdiven ve yolların montaj, bakım, işletme ve periyodik kontrolünü düzenleyecek mevzuat çalışmalarının bir an önce başlaması gerektiği vurgulanmıştır.
23. Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği (2016/424/AB) kapsamında piyasaya arz edilen her kablolu taşıma tesisatı için, İnsan Taşımak Üzere Tasarlanan Kablolü Taşıma Tesisatının Ruhsatlandırılması, Bakım Ve İşletilmesine Dair Tebliğ (SGM: 2009/11) gereğince ruhsat talebinde bulunan esas yapımcı tarafından yapılan müracaatlar sonrasındaki kontrollerde eksikliklerin giderilmediği ve ruhsatlandırılmadan kullanıldığı tespiti yapılmıştır. Yıllık periyodik kontroller için ve faal olan tesislerin denetlenmesi konusunda ilgili bakanlık tarafından istenilen düzenlemelerin yapılması gerekliliği belirtilmiştir.
24. Türkiye'nin iş kazalarında Avrupa ve dünyada ilk sıralarda, ölümlü iş kazalarında ise Avrupa'da birinci sırada olduğu gözetilerek, özellikle işverenler ve çalışanlar olmak üzere işçi sağlığı ve iş güvenliği kültürünün yerleşmesi için başta T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere ilgili tüm bakanlıklara, işverenlere, işveren örgütlerine, sendikalara, yazılı ve görsel basına, meslek odalarına ve sektörel derneklere önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır.

ELECO-ULUSAL SEMPOZYUMU'2018 (30 Kasım-I Aralık 2018)

EMO Bursa Şubesi, Uludağ Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nce 30 Kasım-I Aralık 2018 tarihlerinde "ELECO 2018-Elektrik-Elektronik ve Biyomedikal Mühendisliği Konferansı" yapıldı.

Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi'ndeki etkinlikte ilk olarak EMO Bursa Şube Yönetim Kurulu Başkanı Burak Özgen konuştu. Özgen, konferansta güç elektroniği, enerji sistemleri, elektrikli makineler, otomasyon, iletişim, elektromanyetik alanlar, nesnelerin interneti, akıllı sistemler, sinyal işleme, biyomedikal ve bu konuların alt dallarında çağrılı bildiriler ve sözlü-poster sunumlarının yanı sıra "Türkiye'de 5G Hazırlıkları ve Ekonomiye Muhtemel Etkileri" konulu bir panelin gerçekleştirileceğini kaydetti.

Ülkelerin bilgi üretimi ile gelişebileceğini vurgulayan Özgen, şu görüşleri dile getirdi:

"Bilgi üretiminden koptuğumuz anda, gelecek nesillere ağır faturalar ödeतेceğimiz günleri hazırlamış oluruz. Bu nedenle bilgi üreteceğiz, bilgiye ulaşacağız, bilgiyi kullanacağız, insanlığın hizmetine sunacağız, insanlığın mirasından istifade edeceğiz. Gelişen, büyüyen bir ülke olarak teknolojik altyapımızın güçlü olması ihtiyacı kaçınılmazdır. Bu amaçlarla bilimsel çalışmalar yapan üniversitemiz başta olmak üzere emek veren tüm kurumlara ve girişimcilere, ülke olarak yarattığımız imkanlar paralelinde kazanımımızın artacağını bilmekteyiz. ELECO sempozyumlarının ülkemizde bu amaca yönelik gerçekleştirilen ve önemli bir ihtiyaca cevap veren bir çalışma olduğunu belirtmeliyim."

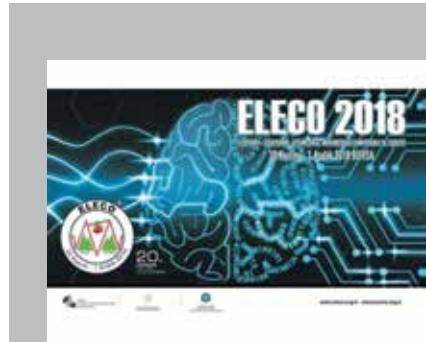
Dünya genelinde bilimsel çalışmalar, ARGE faaliyetleri, patent sayıları, nitelikli ürün üretme kapasiteleri incelendiğinde Türkiye'nin iyi bir noktada olmadığına dikkat çeken Özgen, şunları söyledi:

"Türkiye'nin temel sorunu da ülkeyi ve ekonomiyi, bilim ve teknoloji ulusal politikaları çerçevesinde yeniden inşa etme noktasında yaşanan eksiklik olarak değerlendirebiliriz. Bilim ve araştırma ile sorunlarımızı çözmeliyiz. Dünya bilim ve teknoloji üretimi ile yükseliyor ve refaha ulaşıyor. Çağdaş olmak, özgür düşünmeyle, özgür öğrenmeyle kesinlikle örtüşen bir davranıştır. Bunun için üniversitemizi nitelikli olarak hızla geliştirmeli ve bilim insanlarını özgür kılmalıyız."

"EMO Çizgisinden Ödün Vermeden Çalışıyor"

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek, elektrik, elektronik, elektronik haberleşme, kontrol ve biyomedikal mühendislerinin meslek odası olan EMO'nun kurulduğu 1954 yılından beri bilim ve tekniğin toplum yararına sunulması ve kullanılması, mesleki gelişmenin sağlanması; üreten, sanayileşen ve demokratikleşen bir ülke yaratılmasını hedeflediğini kaydetti. 64 yıldır ülkemiz, mesleğimiz ve meslektaşlarımız yararına sürdürdüğü onurlu çizgisinden ödün vermeyen EMO'nun üye sayısının 73 bini geçtiğini belirten İpek, şöyle konuştu:

"EMO mesleki alanlarında çok sayıda kongre, sempozyum, konferans, panel, çalıştay gibi

etkinlikler düzenleyerek, yurtiçi ve dışından konunun uzmanları, akademisyenler, sektör temsilcileri ve mühendisler, mühendis adayı öğrencileri aynı zeminde buluşturmaktadır. Geniş katılımlı bu etkinliklerde durum tespiti yapılmakta ve sorunlara çözüm aranmasının yanı sıra, teknolojik gelişmeler hakkında bilgi aktarılmakta ve yeni fikirler ortaya konulmaktadır.”

İpek, ELECO'nun da EMO'nun geleneksel hale getirdiği etkinliklerinden biri olduğunu, konferansta birbirinden değerli uzmanların dile getireceği saptama ve önerilerin, mesleğimiz ve sektörün önünde yeni ufuklar açacağına inandığını vurguladı.

Türkiye'nin zor günlerden geçtiğini, derin bir ekonomik, siyasal ve toplumsal kriz yaşandığını anlatan İpek, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Ortak öngörü krizin daha da derinleşeceği yönündedir. Ekonomi daralmakta, büyüme yavaşlamakta, sanayi üretimi sürekli olarak düşmekte, yatırımlar azalmakta, işsizlik artmaktadır. İŞKUR'un Ekim 2018 verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı son iki ayda 500 bin, son 1 yılda ise 604 bin kişi artmıştır. Borçluluk oranı hızla yükselmektedir. Hükümetin arka arkaya açıkladığı, 100 günlük Ekonomik Program, sonra Yeni Ekonomik Program ve en son açıklanan Enflasyonla Mücadele Programı başarısızlıkla sonuçlanmışa benziyor.”

“Kriz Giderek Derinleşiyor”

Tüm bu gelişmelerin yeni bir dönemin habercisi olduğunu belirten İpek, 24 Haziran 2018 seçimleriyle beraber “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adı altında yeni bir siyasal rejime geçildiğini bu sürecin büyük bir ekonomik çöküş, otoriterleşen bir siyasal iktidar ve derin bir toplumsal ayrılmaya devam ettiğini kaydetti. Krizin giderek derinleşen siyasi ve toplumsal sorunlarla da birleştiğini ifade eden İpek, şöyle konuştu:

“Bugün Türkiye’de katı bir tek adam rejimi uygulanmakta, hukukun üstünlüğü, ifade özgürlüğü ve temel hak ve özgürlüklere saygı yok sayılırken, en ufak bir muhalif sese bile tahammül edilememektedir. Üniversitelerimiz bilim üretecek kurumlar olmaktan çıkarılmış, düşüncenin suç sayıldığı, değerli bilim insanları ve akademisyenlerin görevlerinden uzaklaştırıldığı yerler haline gelmiştir. Siyasal iktidar ‘tersine beyin göçünü yüksek ücretlerle geri döndürme’ üzerine ayağı yere basmayan projeler üretmek yerine, üniversitelerimizin özgür, özerk ve demokratik bir ortamda bilim yapmalarına imkan sağlamalıdır. Türkiye’nin gelişmesi ve kalkınması büyük ölçüde bilim, teknoloji ve sanayiye bağlıdır. Teknoloji üretimi için bilim, bilim için de eğitimin niteliğinin yükseltilmesi ve özgür bir ortamın yaratılması zorunludur.”

Krizin meslek alanlarımız ve meslektaşlarımızı da derinden etkilediğini belirten İpek, genç mühendislerin işsizlik oranının hızla arttığını, ücretli mühendislerin enflasyon karşısında ezildiğini ve işsiz kalma riski nedeniyle “iki arada bir derede kaldığını”, serbest çalışan mühendislerin de daralan ekonomik şartlar nedeniyle küçülmeye çalıştığını kaydetti. Enerji sektöründeki sanayicilerin faiz – kredi – enflasyon üçgeninin ortasında kaldığını, arka arkaya konkordatoların görüldüğünü anlatan İpek, bu sektörün de büyük bir açmaz yaşadığına işaret etti. İpek, geçtiğimiz günlerde Alarko Holding’in Kırklareli’ndeki 82 MW kurulu güce sahip doğalgaz kombine çevrim santralında ekonomik sebeplerden dolayı bir yıl elektrik üretimi yapmayacağını açıklaması; Aksa Enerji’nin de 115 MW kurulu güçteki Manisa Doğalgaz Santralı’nın üretim lisansının iptal edilmesi için EPDK’ya başvurmasının yaşanan krizin boyutlarını gösterdiğini kaydetti.

“Yeni Zamlar Gelecek”

Elektrik ve doğalgaza son 11 ayda 4 kez zam yapıldığını, 2017 yılsonuna göre konut kullanıcılarının faturalarının yüzde 44.9; sanayi, ticarethane, tarımsal sulama ve aydınlatma tarifelerinin ise yüzde 70’i aşan oranda arttığını anımsatan İpek, şu görüşleri dile getirdi:

“Bugün 4 kişilik bir ailenin aylık elektrik tüketimini 230 kilovatsaat olarak hesapladığımızda elektrik faturası 137 TL geçmiştir. Elektrik fiyatlarına yapılan rekor düzeydeki zamlar, ekonominin temel girdisi olması nedeniyle pek çok üründe fiyat artışlarına neden olmuş, ıgneden ipliğe her şeye zam gelmiştir. Ülkeyi yönetenler lüks içinde yaşamaya devam etmekte, krizin bedelini ise emeğiyle geçinenler ve yerli sanayici ödemektedir. Türk Telekom’un içine düşürüldüğü batağın ardından, bugün de elektrik dağıtım firmaları iflasın eşliğindedir. Elektrik dağıtım firmalarının kredi borcu 51 milyar dolar seviyelerine ulaşmış ve iflasın eşğine gelmiştir. Bugüne nasıl gelinmiştir, kısaca bakalım: Sayın Enerji Bakanı’nın enerji dağıtım firmalarının borçlarının yeniden yapılandırılması için bankalarla görüşmeler yaptığı basına yansıdı. 21 dağıtım firmasının imtiyaz hakkı devirlerinden elde ettikleri gelir toplamı 15 milyar dolar. Borç yükü ise 51 milyar dolar. Bunun kaynağı nedir? Bu borcun tamamının kamunun sırtına yıkılma riski vardır. Bankacılık sektörüne, maliyet bazlı fiyat politikası izleneceği, döviz kuru farklılıklarının ve enflasyondan gelen maliyetlerin fiyatlara yansıtılacağı yönünde güvence verilmektedir. Bu garantilerin, sektörü kurtarıp kurtarmayacağı bilinemez ama bilinen bir şey var ki Hazine ve Maliye Bakanının aksi söylemine ve yerel seçim gündeminin sıkıştırmasına rağmen önümüzdeki günlerde yurttaşların sırtına binecek yeni zam haberleriyle uyanmaya devam edeceğiz.”

Türk Telekom konusunda yaşanan gelişmelere dikkat çeken İpek, 2005 yılında Türk Telekom’un özelleştirilmesinde yüzde 55 hisseyi satın alan Oger Grubu’nun ödemeyi bizzat kurumun kendi hisselerini rehnederek aldığı kredilerle gerçekleştirdiğini kaydetti. “Yaklaşık 13 yıllık özelleştirme sürecinin sonunda gelinen noktada Oger Grubu aldığı kredileri ödeyememiş ve bugün Oger’in ödemediği borç için Türk bankaları Telekom’u devralmıştır” diyen İpek, işleri telekomünikasyon sektöründe faaliyet yürütmek olmayan bankaların TT’ye alıcı bulanamadığı için devralmak zorunda kaldıklarını vurguladı. TT gibi karlı bir kurumun 2016 yılında zarar açıkladığını anımsatan İpek, “Ülke ekonomisi, TT gibi devasa bir kurumdan sağladığı vergi gelirlerinden de mahrum kalmıştır. Yalnızca vergi geliri değil, dünyada ekonominin temeli haline gelmiş iletişim ve bilişim teknolojileri açısından da ülkemiz geriye gitmiştir” diye konuştu.

“Geleceği İpotek Altına Alan Projelerden Vazgeçilmeli”

2002’den beri tek başına iktidar olan AKP hükümetlerinin 16 yılda uyguladığı neoliberal politikalarla kamu kaynaklarının tasfiye edildiğini ve dışa bağımlılığın arttığını belirten İpek, şunları söyledi:

“İktidar, gücünü pekiştirmek ve yerini sağlamlaştırmak için uluslararası ve ulusal sermayeye verdiği tavizlerle ülkemizi çıkmaz bir sokağa itmiştir. 1980’li yıllarla beraber başlayan ve küresel sermayenin hakimiyet araçlarından biri olan özelleştirme uygulamaları 24 Ocak 1980 Kararları ve 12 Eylül Askeri Darbesi’ni arkasına alarak hayata geçirilmiştir. Günümüze geldiğimizde kayda değer bütün kurumlar özelleştirilmiş ve serbestleştirme politikalarıyla da piyasa tamamen denetimsiz bir yapıya bürünmüştür. 2000’li yıllarla beraber dünya kamu kaynaklarının özelleştirilmesinden vazgeçerken Türkiye bu uygulamalara hız kesmeden devam etmiştir. Temel kurumlar özelleştirilmiş ve serbestleştirme politikalarıyla piyasa tamamen denetimsiz bir yapıya bürünmüştür. Bugün geç kalarak gördüğümüz bir gerçek var. Kriz dönemlerinin

en büyük güvencesi olan kamu kaynakları tasfiye edilmiştir. Türk Telekom, elektrik dağıtım firmaları ve şeker fabrikaları gibi örneklere baktığımızda tekrar kamulaştırmanın değerlendirilmesi gerektiği ortadadır. Nükleer santraller, kanal projesi gibi ülkemizin geleceğini ipotek altına alan projelerden vazgeçilmelidir.”

Bu ortamda bilim ve teknolojinin rehberliğinde, doğruları söylemekten ve yanlışları eleştirmekten vazgeçmeyen TMMOB, EMO ve diğer meslek odalarına yönelik baskı ve sindirme girişimlerinin dozunun da giderek yükseldiğine işaret eden İpek, buna rağmen TMMOB, bağlı odalar ve tüm demokratik güçlerle dayanışma içinde doğruları ve gerçekleri söylemeye devam edeceklerini kaydetti.

“ELECO Alanında En Kapsamlı Konferans”

ELECO Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Hakan Kuntman da, ilki 1999 yılında yapılan, 19 yıl boyunca 10 ulusal, 10 uluslararası boyutta düzenlenen ELECO konferansları ile ilgili bilgi aktardı. ELECO'nun, elektrik-elektronik ve biyomedikal mühendisliği alanında ülkemizde düzenlenen en kapsamlı konferans olduğunu anlatan Kuntman, “ELECO'2018 Konferansı'na 149 bildiri gönderilmiş, gelen bildirimler çeşitli üniversitelerimizden hakem olarak belirlenen 127 öğretim üyesi tarafından değerlendirilmiş, bu hakemlerimizin değerlendirmeleri sonunda 107 bildiri sözlü, 16 bildiri de poster sunuma kabul edilmiştir” bilgisini verdi.

Açılış konuşmalarının ardından konferans sunumlarına geçildi.

ELECO 2019 YAPILDI (28-30 Kasım 2019)

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şubesi, Uludağ Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Elektrik-Elektronik Fakültesi'nce düzenlenen "11. Uluslararası Elektrik-Elektronik Mühendisliği Konferansı (ELECO)", 28-30 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Bursa Akademik Odalar Birliği (BAOB) Oditoryum salonunda yapılan etkinlikte ilk olarak EMO Bursa Şube Başkanı Burak Özgen söz aldı. ELECO konferanslarının çift yıllarda ulusal, tek yıllarda uluslararası olmak üzere 21 yıldır gerçekleştirildiğine işaret eden Özgen, bu yılki etkinlikte 25 ülkeden 225 bildirinin sunulacağını aktardı.

Gelişme ve büyüme için teknolojik altyapının güçlü olması gerektiğine dikkat çeken Özgen, "Dünya genelinde bilimsel çalışmalar ve nitelikli ürün üretme kapasiteleri incelendiğinde ülke olarak iyi bir noktada olmadığımızı görüyoruz. Bilimsel çalışmalar yapan üniversitemiz başta olmak üzere emek veren tüm kurumlara ve girişimcilere ülke olarak yarattığımız imkanlar paralelinde kazanımımızın artacağını bilmekteyiz" diye konuştu.

ELECO sempozyumlarının bu amaca yönelik gerçekleştirildiğini ve önemli bir ihtiyaca cevap verdiği vurgulayan Özgen, şu görüşleri dile getirdi:

"Türkiye'nin kalkınması, dışa bağımlılıktan kurtulması, üretim ve istihdamın artırılması için öncelikle gelişen teknoloji ve gereksinimlere göre eğitim programlarının yenilenmesi, temel bilimlere gereken önemin verilmesi, altyapı eksikliklerinin tamamlanması ve bilimsel özgürlüğün sağlanması gerekmektedir. Bilimin yok sayıldığı, ifade özgürlüğünün kısıtlandığı toplumlarda, bilimle paralel gelişme gösteren mühendisliğin de gerilemesi kaçınılmazdır. Bu nedenle, laik ve bilimsel eğitime sahip çıkmak biz mühendisler için oldukça önemlidir."

ELECO Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Özcan Kalenderli, konferans, konuşmacılar ve programla ilgili bilgi verdi. Ayrıca önceki yıllarda yapılan konferans ve katılımcılara da değindi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek konuşmasında, Bursa'nın sanayi kenti olduğuna işaret ederek, bu kapsamda EMO Bursa Şubesi'nin yaptığı çalışmaları yakından izlediklerini ve takdir ettiklerini kaydetti. Mühendislerin yetersiz altyapıya rağmen, mesken ve işletmelerin enerjisiz kalmaması için verdiği mücadelenin görmezden gelinemeyeceğini anlatan İpek, şunları söyledi:

"Hükümetin son yıllarda enerji sektöründen çekilerek hızla özelleştirmeye gitmesi, enerji fiyatlarında dengesizliklere neden olmuştur. Adını ne koyarsanız koyun, buradaki tek gerçek mağdur tüketicidir. Siz özelleştirirken maliyetlerden yekûn elde etmek istediniz, enerji hatlarının yenilenmesini istediniz, vatandaşlarımızın yıllardır TEK ile başlayan TEDAŞ ile sürecin devam ettiği bir ortamda kurumlara olan borç yükünden kurtulmak istediniz ama devir sözleşmelerini inceleyince bunu da üzerimize aldığımız gözüküyor."

Kamuoyuna "denge unsuru" olarak sunulan özelleştirme'nin ne kadar sağlıksız olduğunun meydana çıktığını kaydeden İpek, "Çekincelerimizi yakında Enerji Bakanlığımıza bir raporla sunacağız" dedi.

Termik Santrallara Süre Uzatımına Tepki

Torba yasayla termik santrallara baca filtre sistemi kurmaları için 30 ay daha ek süre verilmesini eleştiren İpek, şöyle konuştu:

“2013 yılında özelleştirilen bu santraller 6 yıldır çevre mevzuatına aykırılıklarını gidermelerine rağmen tekrar süre uzatımına gidilmiştir. Son düzenleme nedeniyle bu tesisler buldukları bölgelerde 2.5 yıl daha havayı, suyu, toprağı kirleterek, insan sağlığı ve doğal yaşam için tehdit oluşturmaya devam edecektir. Kamu yararı doğrultusunda halktan yana taraf olması gereken iktidar, aradan geçen yıllara rağmen sorumluluklarını yerine getirmemiş, gerekli önlemleri almamış sermaye gruplarını korumaktan vazgeçmeli ve bu yasa derhal geri çekilmelidir.”

İpek, kamu hizmeti alanı olması gereken enerjinin piyasalaştırılmasının, halkın uygun fiyatlı, güvenilir, kaliteli, sürekli ve yeterli enerjiye ulaşmasını engellediğini, son dönemde elektrik fiyatlarına yapılan yüksek zamların ardında da özelleştirme ve piyasalaştırmaya dayalı enerji politikalarının bulunduğunu kaydetti.

Enerjinin rant alanına dönüştürülerek, abartılı talep projeksiyonlarıyla ihtiyaç olmayan yatırımlar yapıldığını anlatan İpek, Türkiye'nin çevreyi katleden HES'lere, yeni termik ve nükleer santrallara ihtiyacı olmadığını vurguladı. İpek, “Enerji alanında yenilenebilir kaynaklardan üretime öncelik verilmeli; ülkemizin zaten kısıtlı olan kaynakları atılacak, doğal hayata ve insan yaşamına zarar verecek yeni santraller için harcanmamalıdır” dedi.

İstanbul'daki son depremin ardından uzun süre haberleşmenin sağlanmadığını anımsatan İpek, bu olayla bir ülkenin stratejik önem taşıyan iletişim altyapısının özel sektöre devredilmesinin ne büyük sakıncalar yaratabileceğinin ortaya çıktığını, ayrıca deprem gerçeği karşısında yapısal hiçbir hazırlık olmadığını gördüğünü kaydetti. İpek, acilen deprem seferberliği başlatılarak önlem alınmasını istedi.

“Genç işsizliği yüzde 34”

Ekonomik krize değinen Gazi İpek, 17 yıllık AKP iktidarında sosyo-ekonomik dengelerin yerinden oynadığını, bugün bir yanda ekonomik sıkıntılar nedeniyle toplu aile intiharları yaşanırken, diğer yanda olağanüstü kamu harcamaları yapıldığını ve şatafatlı toplantılar düzenlendiğini kaydetti. Toplumun büyük bir kesiminin açlık sınırında acil çözüm beklediğini anlatan İpek, DİSK-AR'ın yaptığı hesaplama göre, Ağustos 2019 itibarıyla geniş tanımlı işsizlik oranının yüzde 20.6'ya çıktığını bildirdi. İpek, sözlerini şöyle tamamladı:

“En yoğun artış genç ve kadın işsizliğinde yaşanırken, ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 34'e çıkmıştır. Giderek yükselen işsizlik 'eğitim seviyesinin artması ve işgücüne katılımın yükselmesiyle' nasıl açıklanamazsa, yoksulluk ve çaresizliğin insanları uçuruma ittiği de artık görmezden gelinemeyecek bir gerçektir. Adil bir ekonomik düzen kurulabilmesi, toplumun tüm bireylerinin refah ve huzurdan eşit pay alabilmesi için, rant değil kalkınmayı odak noktası yapan; yandaşa değil halka öncelik tanıyan bir programla, işsizlik ve yoksulluğun bir an önce önüne geçilmelidir.

Bir kez daha altını çiziyoruz ki bu düzen böyle devam edemez. Yaşadığımız siyasi krizden çıkışın tek yolu, bireysel hak ve özgürlüklerin tanındığı, hukukun üstünlüğüne dayanan demokratik bir yönetimin hayata geçirilmesidir. Bizler ülkemize, Anayasal demokratik kazanımlarımıza, emeğimize, mesleklerimize, meslek alanlarımıza ve meslek örgütlerimize sahip çıkmaya devam edecek, baskılar karşısında boyun eğmeyecek ve geleceğimiz için mücadeleyi sürdüreceğiz.”

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Vekili Süleyman Çelik de, konferansın düzenlenmesindeki emekleri nedeniyle EMO'ya ve katkı veren bilim insanlarına teşekkür ederek, etkinliğin başarılı sonuçlar üretmesini diledi.

Konuşmaların tamamlanmasının ardından sunumlara geçildi. BAOB Yerleşkesi'nde 3 gün süren konferans ilgilyle izlendi.

“19 MAYIS 1919’DAN 6 MAYIS 1972’YE” PANELİ **(5 Mayıs 2019)**

EMO, 1997 yılında Samsun’da yapılan Koordinasyon Kurulu toplantısından dönerken geçirdikleri trafik kazası sonucu yaşamını yitiren EMO Adana Şube 6. Dönem Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tevfik Okumuş, Yazman ve Şube Müdürü İbrahim Atalı, Sayman Celal Polat ile EMO Denetleme Kurulu Üyesi Mehmet Aysan anısına 5 Mayıs 2019’da Samsun’da panel düzenledi.

“19 Mayıs 1919’dan 6 Mayıs 1972’ye” başlıklı panel öncesinde Tevfik Okumuş, İbrahim Atalı, Celal Polat ile Mehmet Aysan’ın yaşamlarını konu eden bir sinevizyon gösterimi yapıldı. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek’in açılış konuşmasının ardından, EMO Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Mak, İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı Erol Celepsoy, EMO eski Müdürü Cem Kükey ve yaşamını yitiren meslektaşlarımızın aileleri söz alarak görüşlerini ve anılarını paylaştılar.

Daha sonra EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek’in kolaylaştırıcısı olduğu panele geçildi. Panelde, yazar-çevirmen Sevim Belli, 68’liler kuşağından Mustafa Kaçaroğlu, Gökalp Eren ve avukat Mümin Karaoğlu konuşmacı olarak yer aldı.

Panel sonrasında, 27 Nisan’da 95 yaşına giren Sevim Belli’nin doğum günü kutlandı. Ayrıca konuşmacılara teşekkür plaketi sunuldu. Sevim Belli’ye plakетini EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek; Mümin Karaoğlu’na plakетini TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Ufuk Ataç; Gökalp Eren’e plakетini EMO Yönetim Kurulu II. Başkanı Evindar Aydın; Mustafa Kemal Kaçaroğlu’na plakетini EMO eski Müdürü Cem Kükey verdi.

HES TEKNİK GEZİSİ (24-25 Ağustos 2019)

EMO Yönetim Kurulu, şube temsilcileri, TMMOB üyeleri, akademisyenler ve gazetecilerden oluşan yaklaşık 40 kişilik bir heyet, 24-25 Ağustos 2019 tarihleri arasında Doğu Karadeniz Bölgesi'nde teknik bir gezi yaptı. Gezi kapsamında Giresun Aksu Deresi üzerinde kurulu bulunan Angutlu HES, Çırakdamı HES ve Dereli HES; Harşit Çayı üzerindeki Aslancık HES, Akköy HES ve Kürtün HES; Trabzon Karadere üzerindeki Horyan HES, Akocak HES ve Lale HES ziyaret edildi.

Teknik Gezi 24 Ağustos 2019'da Giresun Aksu Deresi üzerinde kurulu bulunan Angutlu HES, Çırakdamı HES ve Dereli HES'te yapılan incelemelerle başladı. Santral sahalarında üretim kapasiteleri ve çalışma koşulları hakkında bilgi alındı, çevreye etkileri incelendi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek, burada yaptığı açıklamada, son dönemde bölgede yaşanan sel felaketlerine dikkat çekerek, "HES'lerin yarattığı tablo vahim. Bu tür doğaya, insana zarar veren projelerden artık vazgeçilmesi gerekiyor" dedi.

Yaşanan sorunların tamamıyla HES'lerden kaynaklandığının söylenemeyeceğini ancak Türkiye'nin bugün enerji fazlası olduğunun da bir gerçek olarak ortada olduğunu belirten İpek, şu görüşleri dile getirdi:

"Türkiye enerji üretimi için daha fazla HES yapılmasına gerek olmayan bir noktaya geldi. EPDK'nın projeksiyonlarına göre mevcut yatırımlar 2030 yılına kadar tüm ihtiyacı karşılayabilecek düzeyde. Buna rağmen yatırım aşamasına olan çok fazla proje de var."

Dağıtımdaki kayıp ve kaçak oranının uygun seviyeye çekilmesi ve enerji verimliliği ile çok ciddi bir kaynak sağlanabileceğine dikkat çeken İpek, bu iki sorun çözüldükten sonra hangi kaynaklardan enerji üretileceğinin gerçekçi biçimde planlanması gerektiğini vurguladı. Siyasal tercihlerle karar verildiğini anlatan İpek, "Türkiye abartılı projeksiyonlarla abartılı yatırımlara yönlendiriliyor" dedi.

Yenilenebilir kaynakların önemine işaret ederek bu alanın geliştirilmesi gerektiğini belirten İpek, şunları söyledi:

"Yenilenebilir enerji dışında santrallara verilen satın alma garantilerine baktığımızda önümüzdeki dönem maliyetlerin giderek artacağını görüyoruz. Bu garantiler nedeniyle bazı barajlar düşük kapasitede çalıştırılıyor. Türkiye 1990'lı yıllarda yap-ışlet ve yap-ışlet-devret modeliyle kurulan sistemin maliyetinden yeni kurtulurken, tekrar satın alma garantisi verilmesini anlamak mümkün değil."

Çırakdamı HES ziyaretinde, santralin yapımı aşamasında görev yapan EMO Denizli Enerji Komisyonu Başkanı Erim Arıcı heyete bilgi aktardı. Dere üzerinde kurulu santrallerin ana kaynağının yaylalardaki kar olduğunu anlatan Arıcı, bu yıl fazla kar yağmadığı için fizibilite değerlerinin tutmadığını söyledi. Bir HES'in yılda 3500-4000 saat tam kapasite ile çalışmasının beklendiğini kaydeden Arıcı, iklim değişikliği ve su kullanımı gibi unsurların etkisiyle üretim değerinin değişebildiğini vurguladı.

"Vadinin iki tarafındaki canlılar birbirinden koptu"

Heyette yer alan TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Cemalettin Küçük de, yaptığı açıklamada bölgedeki dere yataklarının tamamının HES veya ıslah çalışmaları nedeniyle beton bloklarla çevrildiğini ve geçişlerin kapatıldığını belirtti. "Vadinin iki tarafındaki canlılar birbirinden koptu. Bırakın insanları, domuzlar bile birbirinden ayrılmıştır" diyen Küçük, enerji adına yaşamın engellendiğini söyledi.

Derelerdeki suyun yüzde 90'ının alınıp, yüzde 10'unun can suyu diye verildiğine işaret eden Küçük, "Can suyu derenin tamamıdır" diye konuştu. HES'lerin doğa ile uyumlu olmadığını, su dere yatağından alındığı için buharlaşmasının engellendiğini ve bunun da sıcaklığı artırdığını vurgulayan Küçük, canlı yaşamının etkilendiğini ve değiştiğini kaydetti. Borulardan geçen suyun içinde canlı kalmayacağını, HES'lerin ekolojiji yok ettiğini belirten Küçük, yoğun yağışlarda daha önce bulanık akan suyun, şimdi çamur olarak aktığına dikkat çekti. Küçük şunları söyledi:

"Enerjiyi kimin için, ne zaman, nereden ve nasıl ürettiğimizin bize etkisi nedir? Türkiye bir kirli üretim modeline itilmiş. Biz hala 'enerjiye çok ihtiyacımız var'ı tartışıyoruz. Nükleer enerji santralleri hariç tüm enerji dönüşüm sistemlerini kullanabiliriz. Ama hem ekolojik, hem ekonomik hesaplamaların yapılması lazım."

Heyet, incelemeleri sırasında yerel halka sohbet etme imkanı da buldu. Aksu vadisinde yaşayan bir yurttaş, HES'lere tepki gösterirken yaylaların betonlaştırıldığını belirterek, "Sistem doğaya karşı. 10 yıl sonrasını düşünebiliyor musunuz? Karadeniz diye bir şey kalmayacak" görüşünü dile getirdi. HES Teknik Gezisi'nin ilk gün çalışmaları Giresun Aslancık HES, Akköy HES ve Kürtün HES'in ziyaret edilmesi ile tamamlandı.

EMO Heyeti Araklı'da

İkinci gün çalışmaları kapsamında 25 Ağustos Pazar günü ilk olarak Trabzon'da Karadere üzerindeki Horyan HES ziyaret edildi. Burada açıklama yapan EMO Denizli Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Pala, santralin çalışma sistemini anlattı. HES'lerin doğal yaşama etkilerine değinen Pala, "Santraller suyun yönünü değiştirdiği için, doğal bitki örtüsünün de değişmesine neden oluyor. Dereyi kurutabiliyor. Can suyu bırakılması kuralı var ama buna ne kadar uyulup uyulmadığı ve ne kadar denetlendiği tartışmalı" diye konuştu.

Gezi kapsamında daha sonra 18 Haziran 2019 tarihinde 8 kişinin ölümü, 2 kişinin de kaybolması ile sonuçlanan sel felaketinin yaşandığı Araklı'ya gidildi. Felaketin yol açtığı tahribat yerinde görülürken, dere yatakları ve buradaki HES'in durumu incelendi. Alanda bilgi veren yetkililer, bölgede 4 santral bulunduğunu, her yıl Haziran ayında yoğun yağış olduğunu ancak bu yılki yağışın ortalamadan çok üzerinde gerçekleştiğini belirttiler. Dere yollarının değiştiğini ve santrallerin açtığı yeni yollarla birlikte olayın meydana geldiğini anlatan yetkililer, "Yağış çok fazlaydı, felaket geliyorum dedi" görüşünü dile getirdiler.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek de, felaketin işaretlerinin önceden alınmasına rağmen kurumlar arasında iletişimin sağlanamamasını eleştirdi.

"Suyun suyundan bile faydalanılmış"

EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı Erol Celepsoy, santrallerin istenilen şekilde yapılmadığını ve uygulamada yanlışlıklar olduğunu kaydetti. "Bunlar asıl olarak enerji politikasının yanlışlıklarından kaynaklanıyor" diyen Celepsoy, Türkiye'nin yenilenebilir enerji alanında büyük bir potansiyeli olduğunu ancak bunu değerlendiremediğini vurguladı. Celepsoy şunları söyledi:

"Her derenin üzerine HES yapılması gerekmiyor. Suyun suyundan bile faydalanılmış, sonucunda da felaket meydana gelmiş. Biz EMO olarak her şeye karşı değiliz. Ancak enerjide dışa kaynaklı politikalardan vazgeçilerek, güneşimize, rüzgarımıza, suyumza doğru bir şekilde sahip çıkılması ve dışa bağımlı olmadan kendi enerjimizi üretmemiz gerekiyor."

Bölgede yaşayan yurttaşlar ise HES'ler nedeniyle dere yollarının değiştiğini, boğazların kapandığını, aşırı yağışlarla birlikte de taşkınların meydana geldiğini anlattılar. Araklı'dan bir yurttaş, "50 yıldır burada yaşıyorum böyle bir şey görmedim" diye konuştu.

EMO Heyeti Karadere üzerindeki Akocak HES ve Lale HES'i de ziyaret etti.

İnceleme sonuçları rapor haline getirilecek

EMO, 2010 yılında HES'lerle ilgili olarak Doğu Karadeniz'e bir teknik inceleme gezisi yapmış ve ulaştığı sonuçları bir rapor halinde kitaplaştırmıştı. Aradan geçen 9 yılda yaşanan gelişmelerin saptanması açısından büyük önem taşıyan iki günlük çalışmanın tamamlanmasının ardından, EMO Heyeti Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Kuru Tesislerinde bir değerlendirme toplantısı düzenledi.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek, toplantının açılışında yaptığı konuşmada Oda olarak toplumsal sorumlulukları bulunduğunu, bu nedenle gerçekleri anlatma çabası içinde olduklarını kaydetti. Gezinin sonuçlarını bir rapor haline getirerek kamuoyuna sunacaklarını bildiren İpek, uzun yıllardır sürdürülen enerji politikaları ortaya konulmadan bu konunun konuşulamayacağını vurguladı.

Toplantıda daha sonra diğer katılımcılar söz alarak görüşlerini dile getirdiler.

VI. ELEKTRİK TESİSAT ULUSAL KONGRE VE SERGİSİ **(16-19 Ekim 2019)**

EMO İzmir Şubesi'nin "VI. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi", 16-19 Ekim 2019 tarihlerinde Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi.

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Şebnem Seçkin Uğurlu açılış konuşmasında, etkinlik ile ilgili bilgi verirken, teknolojik gelişmelerin gelecekte üretim modellerini ve yaşamı nasıl şekillendireceğinin irdeleneceğini kaydetti. Kongreyle eşzamanlı gerçekleştirilen sergiye 61 ulusal ve uluslararası ölçekli kurumun yeni teknolojileriyle katılım sağladığını belirten Uğurlu, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"EMO olarak hem toplum yararı hem de üyelerimizin mesleki hak ve sorumluluklarını korumak amacıyla ülkemizin Ar-Ge ve bilgi yoğun ekonomik politikalarıyla yönetilmesi için mücadele ediyoruz. Meslektaşlarımızın geliştirdiği teknolojiler, ürünler ve hizmetlerle güvenli bir çalışma hayatına ulaşmaya dönük çabalarımızı düzenlediğimiz bilimsel etkinliklerle sürdürüyoruz. Ne yazık ki uzun yıllardır sürdürülen neo-liberal ekonomi politikalarının gereği olarak, ülkemiz hemen hemen her alanda yüksek teknoloji ürünleri için açık pazar durumundadır. İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz, teknoloji geliştiremeyen, yerli enerji kaynaklarını kullanamayan enerji, madencilik, telekomünikasyon başta olmak üzere temel altyapı alanlarını toplum yararına düzenleyememiş ülkelerin yakın gelecekte düşeceği durumu yansıtmaktadır. Kamusal bir ana planı olmayan kısa vadeli ekonomik dalgalanmalardan ve şoklardan sarsılan bu ekonomik yapının dönüştürülmesi, ayakları yere basan, gerçekçi bir sanayileşme, teknoloji ve AR-GE politikasının geliştirilmesi için hep birlikte çaba sarf etmeliyiz."

Enerji ve teknolojide dışa bağımlılığın yoksullaşma yarattığına dikkat çeken Uğurlu, artan enerji maliyetlerinin hem sanayi üretiminde dünya ile rekabet sorunu oluşturduğunu, hem de hane halkı için tam anlamıyla "karanlığa" yol açtığını vurguladı. Uğurlu, konuşmasını şöyle tamamladı:

"Endüstri 4.0 kavramları etrafında tartıştığımız gelişmeler, ekonomik gelişimin yönünü belirleyici niteliktedir. Dünya genelinde yaşanan bu dönüşümün gerisinde kalmamak için ne yazık ki bilimsel ve teknik gelişmelerin paylaşılması tek başına yeterli değildir. Biz mühendisler, bu alanlara ilişkin stratejik planlamalara ihtiyaç olduğunu siyasi iktidarlara ısrarla hatırlatmalıyız. 'Ucuzlaştırılmış emek' yoğun, rant temelli, betonlaşmaya dayalı bu ekonomik modelden, bilgi yoğun bir ekonomik modele geçilmesi için hep birlikte mücadele etmeliyiz.

Teorik bilgilerin yanı sıra deneyimlerin de aktarılması için bir platform işlevini gören etkinliğimizin, ülkemizin mühendislik biri-

kimini artırması ve bu birikiminin kamu yararına katma değere dönüşmesine aracı olmasını diliyoruz. Yoksulluğun panzehirinin teknoloji üretmek oluğunu vurgulayarak, uzun soluklu hazırlık çalışmalarını yürüten, 4 gün boyunca bildirileriyle bizleri bilgilendirecek tüm katılımcılara meslektaşlarımız adına teşekkür ederiz.”

“Şehirleşme ve Dijitalleşme Eğilimi Büyüyor”

Aydınlatma Türk Milli Komitesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Sermin Onaygil, dijitalleşme ve şehirleşmenin küresel çapta büyüdüğüne dikkat çekerek, “Nüfusun büyük ölçüde şehirlerde yaşadığı bir döneme girdik. Önümüzdeki 30 yıl içinde şehirlerin iki kat büyüyeceğine ilişkin öngörüler var” dedi.

Gelecek 5 yılda 50 milyar nesnenin birbirine ve ağa bağlanmasının beklendiğini anlatan Onaygil, “Bu durum büyük imkanların yanında büyük sorunları da barındırıyor. Dijitalleşmenin enerji tüketimini de artırması bekleniyor. Şehirleşme ve dijitalleşme eğilimlerini doğru yönetmek çok önemli. Elektrik mühendislerinin farklı disiplinlerle bir arada çalışma zorunluğu gün geçtikçe artıyor” diye konuştu.

Bilim ve Demokrasi Vurgusu

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek ise kongre kapsamında 4 gün boyunca güç ve enerji sistemlerinden, aydınlatmaya, binalarda elektrik tesisatından, yapı elektronik sistemlerine ve Endüstri 4.0'a kadar uzanan geniş bir yelpazede konuların değerlendirileceğini belirterek, oturumlarda, teknolojinin gelişimi, dijitalleşme ve mühendisliğin geleceğinin değerlendirileceğini kaydetti. Son aylarda EMO'nun meslektaşların özlük haklarının korunması ve kamu yararının gözetilmesi amacıyla düzenlediği etkinliklerin yoğunlaştığına işaret eden İpek, şu bilgileri verdi:

“Ekim ayının başında İzmir’de Rüzgar Sempozyumu, Ankara’da Sinyal ve Görüntü İşleme Konferansı yapıldı. Geçen Pazar EMO'nun sekreteryasını yürüttüğü Nükleer Karşıtı Platform’un Mersin’de etkinliği vardı. 2-3 Kasım’da Denizli’de SMM ve mesleki Denetim Çalıştayları yapılacak. Önümüzdeki günlerde 14-16 Kasım’da İstanbul’da Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi; 28-30 Kasım’da Bursa’da 11. Uluslararası Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Konferansı; 5-7 Aralık’ta Diyarbakır’da TMMOB Enerji Sempozyumu ve 12-14 Aralık’ta Antalya’da 10. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu’nu gerçekleştireceğiz.”

“Unutulmamalıdır ki bilimsel akıl ve güçlü bir demokrasi kültürü, bilim ve teknoloji üretimi için mutlak zorunluluktur” diyen İpek, akademik özgürlüğe vurgu yaparak, barış akademisyenlerinin davalarındaki beraat kararlarına dikkat çekti. Akkuyu Nükleer Santral projesinin tüm çağrılara rağmen sürdürüldüğünü ifade eden İpek, şunları söyledi:

“Yangından mal kaçırıcısına yürütülen bu projede, bilim ve akıl göz ardı edilmektedir. Bu proje, Türkiye halkının ve toplumumuzun çıkarlarına aykırıdır. Bu proje, enerji politikalarının bir sonucu olarak yapılan bir proje değildir. Politik bir tercihtir. Hiçbir toplumsal yararı olmayan ancak bir kaza durumunda büyük yıkımlara neden olacak bu projeden vazgeçilmelidir.”

EMO'nun Karadeniz’de gerçekleştirdiği teknik geziye değinen İpek, “Karadeniz’de HES’lerin çevreye, doğaya, insana zarar verdiğine şahit olduk. Hasankeyf, Munzur, Fatsa, Artvin’de de aynı sorunlar var. Toplumun ve yaşayan halkın onayı alınmadan yapılan bu projeler derhal durdurulmalıdır” dedi.

“Ekonomik Krizin Etkileri”

Genç EMO üyeleri arasındaki işsizlik sorununun büyüdüğüne dikkat çeken İpek, “Ekonomik Kriz Mühendisleri Nasıl Etkiliyor?” başlıklı anket çalışması yürütüldüğü hatırlatarak şöyle devam etti: “Anket çalışmamızda, EMO’ya kayıt olan son 5 bin üyenin durumuna özel olarak eğilerek, mesleki alanlarımızdaki fakültelerden yeni mezun olup aramıza katılan arkadaşlarımızın yaşadıkları sorunlara ışık tutmak için de çaba harcayacağız. Kuşkusuz böylesi bir envanter çıkarmak büyük önem taşıyor. Çalışmanın krizin sadece EMO üyesi mühendislere değil, TMMOB bünyesindeki tüm mühendis ve şehir planclarına etkisi hususunda da ipuçları sunacağına inanıyoruz.”

Ekonomik ve siyasal krizin derinleştiğini ifade eden İpek, şunları söyledi:

“Ülkemiz uzun bir dönemden beri derin bir ekonomik ve siyasal kriz içerisinde. Mevcut iktidar 17 yılın sonunda ülkemizi çıkmaz bir sokağa getirmiştir. 31 Aralık ve 23 Haziran seçimleri sonrasında mevcut tükenmişliğini savaş politikalarıyla sürdürmek istemektedir. ABD ve Rusya emperyalizminin Ortadoğu’daki çıkar çatışmasının bir parçasına dönüşmemelidir. Bir anda kenara ve arkaya çekilen bu güçler Ortadoğu’da halkları birbirine kırdırmak istemektedir. Türkiye, Cumhuriyetin kuruluş yıllarının temel felsefesi olan ‘yurtta sulh, dünyada sulh’ ilkesini şiar edinmelidir. Savaşçı değil barışı esas alan politikalar izlemelidir. Tükenmiş bir siyasal iktidar kendi bekası için Türkiye’nin geleceğini tehlikeye atmaktan vazgeçmelidir.”

“Enerjide Dijitalleşme Yeni Olanaklar Sunuyor”

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, “enerjide dijitalleşme” konusuna vurgu yaparak, “Dijital teknolojilerin ve akıllı cihazların hayatlarımızda kapladığı yer arttıkça, bu teknoloji ve cihazlara daha verimli enerji sağlayabilmenin önemi de artıyor” dedi. Koramaz, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Enerjinin dijitalleşmesi konusunda bugün geldiğimiz nokta, akıllı cihazlara enerji sağlamanın ötesine geçmiş durumda. Bugün tartışılan konu, enerji üretiminin ve dağıtımının akıllı hale getirilmesi. Fiziki enerji kaynaklarının iletişim teknolojileri ile bütünleştirilmesi ile yaratılacak akıllı enerji sistemlerinin ve akıllı şebekelerin, enerji alanındaki teknolojik verimliliği artırması yönünde önemli adımlar atılıyor. Bu kongrede yürütülecek tartışmaların sektördeki bilimsel ve teknik gelişmelerin paylaşılması ve toplumsallaşması konusunda ön açıcı olacaktır.”

Enerjinin yaşamsal önemine vurgu yapan Koramaz, “Bizler TMMOB olarak yıllardır enerjinin tüm yurttaşlarımız için ihtiyacı kadar, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve sürdürülebilir biçimde sağlanabileceği enerji politikasının oluşturulması için çaba harcıyoruz” diye konuştu. Artan enerji ihtiyacının gelişen teknolojinin ve dijitalleşmenin sağladığı yeni fırsatlarla, üretimimde verimlilik ve kullanımda tasarruf sağlanarak, karşılanabileceğini ifade eden Koramaz, “kamusal fayda” ilkesine dikkat çekti. Küresel kapitalizmin insan emeğinin yanında doğal kaynakları da sömürdüğünü kaydeden Koramaz, şunları söyledi:

“Kıtlık, enerji krizi, çevre felaketleri, göç ve savaş gibi küresel çaplı felaketlerin önüne geçmenin yegâne yolu, rant hırsının yerine kamusal çıkarı, kontrolsüz bir tüketim anlayışı yerine sürdürülebilir politikaları öne çıkarmaktır. Enerji politikalarını da bu anlayış çerçevesinde düşünmemiz gerekiyor. TMMOB, enerjuyu kamusal bir hak olarak görmektedir. Tüm yurttaşlarımızın bu haktan eşit biçimde yararlanabilmesi için enerjinin erişilebilir ve nitelikli bir kamusal hizmet olarak sunulması gerekmektedir.”

SMM VE MESLEKİ DENETİM ÇALIŞTAYI **(2-3 Kasım 2019)**

EMO Denizli Şubesi'nce düzenlenen Serbest Müşavir Mühendis (SMM) ve Mesleki Denetim Çalıştayı, 2-3 Kasım 2019 tarihlerinde Marmaris'te gerçekleştirildi.

Çalıştayı açılışında EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek, çalıştaylardan sorumlu EMO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Evindar Aydın ve EMO Denizli Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Pala birer konuşma yaptılar.

2 Kasım'daki SMM Çalıştayı'nın öğleden önceki ilk bölümünün kolaylaştırıcılığını Arif Dönmez üstlendi. Bu bölümde "YG işletme sorumluluğu ve geleceği; mevcut uygulamalar ve iyileştirilmesi; SMM ile ilgili yönetmelik değişiklikleri ve SMM hizmetleri ihtiyaç analizi" konuları ele alındı.

Öğleden sonra Bülent Pala'nın kolaylaştırıcılığında da, "Yapı projelerinin içeriğinde olması gerekenler ve ücret analizi; asansör hizmetleri; EDAŞ ve diğer kurum-kuruluşlar ile yaşanan sorunlar ile test-ölçüm hizmetleri yönetmelik çalışması" konuları masaya yatırıldı.

3 Kasım'da da Abdullah Büyüksıklar'ın kolaylaştırıcılığında SMM Çalıştayı Sonuç Bildirgesi karara bağlandı.

Aynı gün daha sonra Evindar Aydın'ın kolaylaştırıcılığında "Mesleki denetimin amaç, kapsam ve tanımı ile mesleki denetim uygulamaları ve sorunları (EMO ve TMMOB'deki durum)" konuları değerlendirildi.

Çalıştay, "Mesleki denetim şekli ve geleceği ile Mesleki Denetim Çalıştayı sonuç bildirgesinin karara bağlanması" konularının ele alınmasının ardından sona erdi.

EEMKON'2019 YAPILDI **(14-16 Kasım 2019)**

EMO İstanbul Şubesi'nce düzenlenen "Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi (EEMKON)", 14-16 Kasım 2019 tarihlerinde Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi'nde yapıldı.

Açılış töreninde ilk sözü alan Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı F. Kemal Özoguz, etkinlik programı, oturumlar, konuşmacılar ve destek veren kurum ve kuruluşlar hakkında bilgi aktardı.

EMO İstanbul Şube Başkanı Erol Celepsoy, kongrede dünyada ve ülkemizde hızla gelişen elektrik elektronik kontrol ve biyomedikal mühendisliği alanlarındaki yeniliklerin paylaşılacağını ve geleceğe ilişkin politikaların tartışılacağını kaydetti. Türkiye'nin içinde bulunduğu zorlu döneme işaret eden Celepsoy, meslek örgütleri ve toplumsal muhalefete yönelik baskı politikalarının her geçen gün arttığını kaydetti.

Torba yasa değişikliğiyle, termik santrallerin çevre yatırımı yapması ve filtre takma zorunluluğunun 3 yıl ertelenmesinin öngörüldüğüne dikkat çeken Celepsoy, şunları söyledi:

"Şu an Meclis'in gündeminde olan bu yasa geçerse 3 yıl daha bu santraller kirli hava yaymaya devam edecektir. Meclisteki tüm milletvekillerine çağırımız bu yasaya onay vermemeleridir. Bu teklifin torba yasadaki çekilmesi gerekmektedir. Kamusal hizmet ve denetim faaliyetlerini yürüten bizler bilimsel teknik mesleki toplumsal gerekliliklerin dışlanmasına mesleğimizin değersizleştirilip itibarsızlaştırılmasına ve toplumsal muhalefete yönelik saldırılara karşı eşit özgür demokratik laik bağımsız bir Türkiye için mücadeleye devam edeceğiz."

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek kongrenin, yurtiçi ve dışından akademisyenler, mühendisler, kamu kurumları, sanayi ve hizmet sektörü temsilcileri ve öğrenciler de dahil olmak üzere meslek alanlarındaki tüm tarafları bir araya getirdiğine işaret etti. Teknoloji ve endüstrinin gelişiminde insan faktörünün önemine dikkat çeken İpek, "Bu değişimi yakalamak, uygulamaya aktarmak, dolayısıyla ekonomide ve sanayide kalkınmak için önem taşımaktadır" diye konuştu.

Türkiye'nin ihtiyacı olan teknolojiyi geliştirecek mühendislik birikimine sahip olmasına karşın bunu kullanmadığını anlatan İpek, şunları söyledi:

"Bugün ülkemizdeki altyapı eksiklikleri, pahalılık, erişim kısıtlamaları ve sansür politikaları, doğru bilgiye ulaşma ve teknolojik gelişme önündeki en büyük engeli oluşturmaktadır. Teknoloji, dışa bağımlı hale gelmiştir. Yüksek oranda beyin göçü yaşanmaktadır. Bu kapsamda bütüncül bir anlayışla, ar-ge çalışmalarını ve teknolojik yatırımları teşvik eden stratejik planlamalar yapılması, ilköğretim seviyesin-

den üniversitelere kadar tüm eğitim seviyelerinde çağdaş, laik, demokratik değerlere bağlı yeni programlar uygulanması gerekmektedir.”

“Yaratıcılık” için özgür üniversite ortamının şart olduğunu belirten İpek, özerk ve demokratik üniversiteler için 12 Eylül ürünü YÖK’ün kaldırılmasını istedi. İpek, “Unutulmamalıdır ki bilimsel akıl ve güçlü bir demokrasi kültürü, bilim ve teknoloji için olmazsa olmazdır” dedi.

“Deprem Fonu ne oldu?”

İstanbul’da geçtiğimiz günlerde yaşanan depremi anımsatan İpek, “1999 yılında yaşanan büyük Marmara Depremi’nin üzerinden 20 yıl geçti. Günümüze kadar yapılanlara baktığımızda büyük bir hayal kırıklığı... Yapısal bir hazırlık yok. Deprem sonrası tedbirler yok. Yapı denetimi alanı rantiyeye dönüşmüş durumda, ikinci emeklilik haline geldi. TMMOB tarafından ülke genelinde deprem seferberliği başlatılmalı” diye konuştu.

Deprem zararına karşı önlem almak için iletişim vergisi getirildiğini hatırlatan İpek, “Oluşturulan bu fonlarla ne yapıldığını bilmiyoruz. Hibeler ve yardımlar ne oldu? Anlaşılan deprem de fırsata dönüştürülmüş” dedi.

İpek, “Özellikle özelleştirmeden sonra Türk Telekom’un çok büyük bir aymazlık içinde olduğunu görüyoruz. Türk Telekom bir vurgun hikayesi. Özelleştirme ile yönetimi önce Suudi Arabistan sermayesine geçen kurum, vurgundan sonra Türk bankalarının sırtına yüklendi. Kamunun sırtından 5.7 milyar dolarlık kaynak aktarıldı” ifadelerini kullandı. Bu özelleştirmenin dış politika ile ilişkili olduğunu vurgulayan İpek, “Bu on yıllık soygunu yöneten kişi şu anda Cumhurbaşkanı’nın yardımcılığını yapmaktadır” dedi.

“Pahalılık kader değil, tercih”

Enerji politikalarını eleştiren İpek, elektrik zamlarının devam edeceğini belirterek, şu görüşleri aktardı:

“Elektrik Mühendisleri Odası olarak enerjide yaşanan darboğazın, plansızlığın, pahalılığın kader değil bir tercih olduğunu yıllardır söylüyoruz. Mevcut politikalar derhal terk edilmeli ve ülkeyi dışa bağımlılıktan kurtaracak, üretim ve yatırımı temel alan ekonomi politikaları yaşama geçirilmelidir. İktidar çevreleri uzun süredir ekonominin içinde bulunduğu darboğazı görmezden gelmeye çalışsa da Türkiye’nin yaşadığı kriz günden güne giderek derinleşmektedir. Üretirken değil borçlanarak sürdürülen ekonomideki “yapay büyüme” sürecinin sonuna gelinmiştir. Peki bu krizin bedeli kimler tarafından, nasıl ödenecektir? İktidar, krizin faturasının halka çıkarılmaması için hiçbir ciddi önlem almamakta. Ama bu krizi biz çıkartmadık ve bedelini de bizler ödemek istemiyoruz. Biz diyoruz ki; AKP hükümetlerinin işbaşına geldiğinden bu yana uyguladıkları ekonomi politikaları iflas etmiştir.”

Talep tahminlerinin abartıldığını, kayıp-kaçakların engellenemediğini ve enerji verimliliği için çaba harcanmadığını vurgulayan İpek, yeni bir enerji master planı yapılmasını istedi. Doğaya, insana ve çevreye zarar verecek yatırımlara ihtiyaç olmadığını bildiren İpek, şunları söyledi:

“Türkiye’nin ne termik santrallara, ne de jeotermal santrallara ihtiyacı var. Nükleer santrala da ihtiyacı yok bu ülkenin. Bu santrallar ne dışa bağımlılığı azaltacak, ne silah sanayisinin altyapısını kuracak. Her yıl 40-50 milyar doları alıp götürecektir bu ülkeden. Yeni enerji yatırımlarına ihtiyacımız yoktur. Tüketimimizi düzenlemeniz gerekiyor. Bu sektörün sürekli büyüyen bir

kalkınma alanı olmaması lazım. Bu projelerin önüne geçilmesi lazım. Kayıp kaçaklar engellenirse ve verimlilikte gerekli önlemler alınırsa bizce 2030'a kadar yeni yatırıma gerek yok.”

Ülkede derin bir ekonomik ve siyasi kriz yaşandığını belirten İpek, sözlerini şöyle tamamladı:

“Mevcut iktidar 17 yılın sonunda ülkemizi çıkmaz bir sokağa getirmiştir. Bugün Ortadoğu'da halklar, birbirine kırdırılmak istenmektedir. Türkiye, ABD ve Rus emperyalizminin Ortadoğu'daki çıkar çatışmasının bir parçası olmamalıdır. Bu yaşananların 'ülkemizin bekası' ile ilgili olmadığı gibi, terörle mücadele ile de bir ilgisinin olmadığını görmeliyiz. Türkiye, Cumhuriyetin kuruluş yıllarının temel felsefesi olan 'Yurtta Sulh, Dünyada Sulh' ilkesini şiar edinmelidir. Savaşı değil, barışı esas alan politikalar izlemelidir. Tükenmiş bir siyasal iktidar, kendi bekası için Türkiye'nin geleceğini tehlikeye atmaktan vazgeçmelidir.”

İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Rukiye Eker Ömeroğlu da, “Sağlıkta dönüşüm adına çok ucube bir sistem getirildi. Beş dakikada bir hasta randevusu veriliyor. Performans sistemi insan hayatı için önemli bir risk. Türkiye en çok MR çekilen ülke oldu. Bunun sebebi doktorların hastaya zaman ayıramaması” diye konuştu.

Şişli Belediye Başkanı Muammer Keskin, kongrenin 3 dönemdir Şişli'de yapılmasından memnuniyet duyduklarını kaydetti. Etkinliğin Türkiye için önemli bir görevi üstlenmiş olduğunu anlatan Keskin, EMO'nun çalışmalarına destek vermeye devam edeceklerini vurguladı.

Daha sonra Tokyo Teknoloji Enstitüsü'nden Prof. Dr. Noboru Hidano tarafından “Teknolojik Yaratıcılık” konulu sunum gerçekleştirildi.

Açılış töreninin ardından sempozyum oturumlarına geçildi.

3 gün süren kongre, meslektaşlarımız, öğrenciler, akademisyenler, özel sektör, kurum ve kuruluş temsilcilerinden büyük ilgi gördü.

TMMOB 12. ENERJİ SEMPOZYUMU **“ENERJİ, EKOLOJİ VE TOPLUMSAL BARIŞ”** **SONUÇ BİLDİRGESİ**

TMMOB adına EMO tarafından düzenlenen TMMOB 12. Enerji Sempozyumu “Enerji, Ekoloji ve Toplumsal Barış” adı altında 5-6-7 Aralık 2019 tarihlerinde Diyarbakır’da gerçekleştirilmiştir. Üç gün süren Sempozyum programımızdaki üç panel, üç oturum ve üç özel oturumda; Dünyada ve Türkiye’de Enerji Görünümü, Enerji Politikaları, Enerjide Dönüşüm, Enerjinin Toplumsal Maliyeti, Enerjide Demokratik Yönetim, Enerji ve Ekoloji, Doğanın Metalaşması ve Mücadele Örnekleri ve Enerji Savaşlarında Yıkılan Kentler ve Kürt Sorunu başlıkları altında sunumlar gerçekleştirilmiştir. Tüm panel ve oturumların sonunda yer alan soru cevap bölümüyle Sempozyum izleyicilerinin de görüş ve önerilerini dile getirebilmesi sağlanmıştır. Sempozyum, Enerji ve Bölgesel Barış adı altında toplanan ve katılımcıların düşüncelerini aktarabildiği forum ile sona ermiştir. 41 konuşmacının yer aldığı etkinliği 1000’in üzerinde izleyici takip etmiştir.

Türkiye’de ve dünyada enerji politikaları; projeksiyonlar, büyüme grafikleri, talep tahminleri ve yönelimler doğrultusunda belirlenmektedir. Ülkemizde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı gibi kurumlarca geliştirilen pek çok stratejik plan ve projeksiyonun ortaya koyduğu sonuçlar doğrultusunda enerji ihtiyacı saptanmakta ve yatırım kararları verildiği söylenmektedir. Ama görünen odur ki enerji yatırımlarına gereksinimlere değil, altyapı işlemlerinden kısa sürede elde edilebilir sermaye getirisine göre karar verilmektedir. Bu projeksiyonların; bilimsel yöntemlerle, enerji alanının tüm bileşenleriyle birlikte, diğer ekonomik verilerle ilişkilendirilerek ve gerçekçi biçimde hazırlanması gerekmektedir. Ancak son yıllardaki

talep tahminlerinde, ülkemizin fiili tüketim parametrelerini yakalayamayan, gerçeklikten uzak büyüme senaryolarıyla abartılı sayılara ulaşılmaktadır. Ülkemizdeki kurulu güç ile üretim arasındaki farkın bu kadar yüksek olmasının sebebi de bu yaklaşımlardır. Türkiye, içinde bulunduğu ekonomik krizi aşmanın bir yolu olarak enerji alanını görmekte, ülkenin geleceğini rehin alan fahiş alım garantileri vererek ülkenin ihtiyacı olmayan, katma değeri düşük, riskli, doğayı tahrip eden enerji yatırımlarını teşvik etmektedir.

Enerji tüm insanlığın değeridir ve bugünün yaşam koşullarında enerji kullanımı insanlığın temel bir gereksinimi olmuştur. Enerji artık bir insan hakkıdır, bu sebeple enerjinin temini, tüm aşamalarıyla kamusal hizmet niteliğinde olmalıdır.

Elektrik enerjisinin de kullanımı şekillendirilirken, planlama ve kaynak tercihinden başlayarak üretim, iletim, dağıtım ve tüketim dâhil olmak

üzere, kamu yararını başat olarak gözeten, demokratik katılımcı ve denetlenebilir bir işleyiş şeması oluşturulmalıdır.

Türkiye’de 80’li yıllarda ilk adımları atılan neoliberal dönüşümün enerji alanındaki izdüşümü, özellikle 2000’lerden sonra üretimden dağıtımına kadar enerjinin tüm alanlarının, özelleştirme ve serbestleştirme uygulamalarıyla biçimlendirilmesi olmuştur. Enerji bu dönemden sonra kamu hizmeti niteliğini yitirmiş ve ticari bir metaya dönüştürülmüştür. Uygulanan politikalar sonucunda dışa bağımlılık artmış, kamusal denetim kaybolmuş, parçalı yapı sebebiyle ortaya çıkan plansızlık kaynak israfına sebep olmuştur.

Yüzde yüz temiz, doğaya hiç zarar vermeyen bir enerji yoktur, tüm enerji üretim faaliyetleri doğayı, toplumsal yaşamı, insan sağlığını, tarihi ve kültürü etkilemektedir. Özellikle yapısal ekonomik kriz dönemlerinde ekolojik tahribat ve yıkım yoğunlaşmaktadır. Bu sebeple enerji alanında tercihler yapılırken ekoloji-politik bir yaklaşımla düşük karbon emisyonlu, yeterli, kaliteli, sürekli, verimli, güvenilir nitelikte olması gözetilmelidir. Bu önceliklerle hareket edildiğinde, enerji alanının, temel davranış motivasyonu kârını maksimize etmek olan özel sektörün eline bırakılamayacağı da açıktır. Enerji üretimi gerçekleştirilirken en çok etkilenen paydaşlar sürecin parçası haline getirilmeli ve enerji demokrasisi sağlanmalıdır.

Ekolojik bozulmanın kökenleri, sermayenin doğa ile emeğe, kendi iktidarı altında, el koymasında ve ticari meta haline getirmesinde yatmaktadır. Doğanın tahribatı ve toprağın metalaştırılması; ataerkilliğin, eril sömürünün, kapitalizmin, ekolojik krizin ve ırkçılığın bir uzantısıdır. Toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve kadınlar üzerindeki tahakküm ile doğa üzerindeki tahakküm arasında düzenli bir bağ vardır. Son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’nin de dört bir yanında, doğanın, tarım, kültür ve yaşam alanlarının enerji yatırımlarına feda edilmesine karşı yükselen ekolojik mücadelelerde kadınların ön planda olmasının sebebi de budur. Kadının toplumun her alanında sürdürdüğü özgür eşit yaşam mücadelesi tarihsel olarak ekolojik mücadele ile örtüşmekte aynı hat üzerinde gelişmektedir.

Farklı uluslararası kurumlar tarafından geliştirilen projeksiyonlardaki en olumlu senaryolarda bile, tüm dünyada fosil yakıtların orta vadede birincil enerji kaynağı olarak hâkimiyetinin süreceği görülmektedir. Fosil kaynaklara bağlı enerjinin çıkarma, taşıma, işleme, üretim, dağıtım ve atık bertarafında ortaya çıkan gaz salımları ile yüksek su tüketimi iklim krizi ve hava kirliliğinin başlıca sebeplerindendir. Ülkemizde, yılda 50 binden fazla insan, hava kirliliğine bağlı hastalıklar sebebiyle erken ölmektedir. Fosil kaynak kullanımının toplumsal maliyeti çok yüksektir: İnsanların yaşam süresinin kısalmasına, yaşam kalitesinin bozulmasına, beden ve ruh sağlığının olumsuz etkilenmesine, denizlerin ısınmasına, sel, fırtına, yağış düzensizlikleri ve iklim değişikliklerine, kuraklığa, eşitsizliklerde artışa, enerji yoksulluğu ve yoksunluğuna yol açmaktadır. Önümüzdeki on yıl içinde milyonlarca insanın iklim sebebiyle yer değiştirmesi beklenmektedir. Dünya Bankası’na göre, sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik çabalar ve “sürdürülebilir kalkınma” planlarıyla bile en iyi senaryoyla 100 milyon, en kötü senaryo ile ise 140 milyon kişinin iklim krizleri sebebiyle göç etmesi beklenmektedir.

Bu yüzden tükenmelerini beklemeden, kesin bir şekilde fosil yakıtlardan vazgeçilmesi gerekmektedir. Kömür santrallerine alım garantileri verilmemeli, düşük karbon emisyonlu yatırımlar dışındakilere verilen teşvikler durdurulmalıdır. İşletmede olan fosil yakıtlı enerji santrallerinin

bir plan çerçevesinde tasfiye edilmesi sağlanmalıdır. Ancak bu tasfiye gerçekleştirilirken oluşan maliyetler faturalara yansıtılmamalı, kamu tarafından karşılanmalıdır. Enerjinin geleceği otonom, mikro ya da akıllı şebekeler ile düşük karbon emisyonlu enerji kaynaklarındadır. Enerjinin etkin ve verimli kullanımı sağlanmalı, enerji depolama teknolojilerindeki AR-GE çalışmaları desteklenmeli, yenilenebilir enerjiye yönelik akademik çalışmalar geliştirilmelidir.

Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ve Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) ortaya çıkış hedeflerinden farklı şekilde kullanılmakta, enerji piyasasının şekillendirmesine aracılık etmektedir. Çıkış amacı dışa bağımlılığı azaltma ve yenilenebilir kaynakları artırma olarak ifade edilen bu mekanizmalarla bugün, küresel finansa bağlı olan döviz kurları ile alım garantileri verilmektedir. Küresel para piyasalarının eline bırakılan sistem neredeyse bir çeşit “enerji borsası” gibi çalışır hale gelmiştir. YEKDEM ve YEKA bu rant aracı halinden çıkarılarak fosil yakıtların kullanımını ve dışa bağımlılığı azaltma amaçlarıyla kullanılmalı, küçük kapasiteli ve ekonomik olarak yüksek getirisi olmayan verimli sahaları destekleyen bir işlevde olmalıdır.

Türkiye’deki nükleer santral projelerinin anlaşmaları incelendiğinde, pahalı ve uzun süreli alım garantileriyle elektrik fiyatlarında yükselmeye yol açacakları ve iddia edilen aksine dışa bağımlılığı artıran nitelikte oldukları görülmektedir. Kurulması planlanan hiçbir yerde çevre halkının onayı bulunmamaktadır. Ayrıca nükleer santralleri denetleyecek ve güvenliği sağlayacak mekanizmalara ilişkin geliştirilmiş bir politika da görülmemektedir. Nükleer santraller bir kaza halinde, yüksek oranda ölümcül sonuçlara, yüz yıllarca süren çevre felaketine ve küresel düzeyde yıkıma yol açmaktadır. Nükleer enerji santrallerinin atık depolaması ya da bertaraf edilmesine ilişkin sorunlar da ortada durmaktadır.

Türkiye’nin gelecekte ihtiyaç duyacağı enerji, enerji verimliliği ile yüzde 25 oranında sağlanabilir, elektrik enerjisinde kayıpların düşürülmesi ve enerjinin etkin kullanımıyla temin edilebilir. Kaldı ki var olan kurulu güç, Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu enerjiyi karşılayacak kapasitededir. Türkiye bir an önce bütün nükleer santral projelerini durdurmalı ve nükleer enerji politikalarına son vermelidir.

Enerji yatırımları planlanırken doğanın, tarihin ve sosyal yapının tahrip edilmemesi, kültürel varlıkların korunması ve yerel halkın kabul etmediği projelerin hayata geçirilmemesi gerekmektedir. Bu sebeplerle; Hasankeyf’in yanı sıra, 4 belde, 95 köy ve 99 mezrayı içeren 199 yerleşim yerini, yüz binlerce dönüm verimli tarım toprağını sular altında bırakacak olan İlisu Barajı projesinden vazgeçilmelidir. Pers, Roma, Bizans, Emevi, Abbasi, Hamdani, Mervani, Artuk, Eyyübi ve Osmanlı gibi birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, Yahudi, Hıristiyan ve İslam kültürünün en eski ve güçlü izlerinin sürülebildiği, insanlık tarihinin en önemli miraslarından Hasankeyf’in, enerji için yok edilmesinin akıl ve ızanla açıklanabilir bir yanı yoktur. İnsanlık tarihine ışık tutan bu kadim kenti yok edecek İlisu projesinin, birçok farklı alternatif ve çözüm geliştirilebilecekken, orada yaşayan halk, sivil toplum örgütleri, uluslararası kuruluşlar, tarihçiler, akademisyenler karşı çıkarırken, ısrarla hayata geçirilmesi kabul edilemez. “Sınır aşan sular üzerinde barajlar yapılması” ya da “güvenlik barajları” gibi devletin güvenlik politikalarıyla anımlandırılmaya çalışılan gerekçeler ile de Hasankeyf ve Dicle Vadisi yok edilmemelidir.

Türkiye, 7 Haziran 2015 Milletvekiliği Genel Seçimleri ardından “Özel Güvenlik Bölgesi” ve “Geçici Askeri Bölge” olarak ilan edilen şehirlerde çok sayıda insanın hayatını kaybettiği yoğun çatışmalar ve yıkımın yaşandığı büyük bir şiddet ve kaos ortamına sürüklenmişti. Eylül 2019

tarihinde yayımlanan TMMOB Yıkılan Kentler Raporu'na göre çatışmaların ve yıkımın en yoğun yaşandığı Şırnak, Cizre, Silopi, İdil, Nusaybin, Yüksekova ve Suriçi yerle bir edilmiştir. Sadece kentsel mekânların tahrip edilmesiyle kalınmamış, pek çok can kaybının yaşandığı çatışmalar, baskı, sindirme, göçe zorlama ve şiddet iklimi sebebiyle halka büyük bir travma yaşatılmıştır. Adını dünyanın en eski ve en sağlam surlarından alan Sur ilçesinde, yüzlerce yıldır kültürel miras olarak korunan pek çok yapı bu yıkımdan olumsuz etkilenmiştir. Sur'daki tüm tescilli yapıların önceden belirlenip işaretlenerek akabinde “yanlışlıkla” yıkılmasıyla kentsel rant elde etme amacı da gün yüzüne çıkmıştır.

Yüzyıldan fazla bir süreden beri devam eden Kürt sorunu dediğimiz olgu, aslında Kürtlerin sorunu değil, demokrasiyi reddeden, anayasal eşit yurttaşlık ilkesinde hareket etmeyen iktidar anlayışlarının sonucudur. Milyonlarca insanın oyları ile seçilen belediye başkanlarının yerine, atanmış bir İçişleri Bakanı tarafından kayyumların getirildiği, hukuk dışı yollarla baskı ve zor yöntemleriyle halkın iradesinin gasp edildiği böyle bir ortamda barışın sağlanması mümkün değildir. Güvenlik politikaları ve rant uğruna kentleri yıkan, inkârcı, asimilasyoncu politikalar yerine aynı coğrafyada yaşayan halkların eşit, özgür ve barış içinde yaşamalarının koşulları oluşturulmalıdır.

TMMOB 12. Enerji Sempozyumu'nun “Enerji, Ekoloji ve Toplumsal Barış” başlığında Diyarbakır'da gerçekleştirilmesindeki bir amaç da, böylesi yıkıcı bir dönemden çıkmış bölgede, Ortadoğu halklarının alışkın olduğu “enerji savaşları” kavramı yerine enerjyi, ekoloji ve barış kavramlarıyla ele alacak bir tartışma ortamı yaratabilmektir. Etkinliğimizi, yıkılan Sur'un yanı başındaki Dört Ayaklı Minare'nin dibinde katledilen, hayatını toplumsal barış ve halkların kardeşliğine adanmış Tahir Elçi'nin mücadelesini anarak gerçekleştirdik. Sempozyum boyunca sürdürülen tartışmaların ve ortaya koyulan çözüm önerilerinin enerji alanındaki çalışmalara katkıda bulunmasını diliyoruz. Şarkılardan köprü kuran Ma Müzik Akademisi Çocuk Orkestrası'nın, Sempozyumda ezgileriyle bizlere aşıladığı umutla, kamuoyuna sunarız.

X. YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI SEMPOZYUMU VE SERGİSİ (YEKSEM) SONUÇ BİLDİRGESİ (12-14 Aralık 2019)

X. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu ve Sergisi, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası adına Elektrik Mühendisleri Odası Antalya Şubesi tarafından 12-14 Aralık 2019 tarihlerinde Konyaaltı Belediyesi Nazım Hikmet Kongre ve Fuar Merkezi Antalya'da gerçekleştirildi. Akademisyenler, Odamızın yönetici ve üyeleri, TMMOB'a bağlı odaların üyeleri ve temsilcileri, mühendisler, kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, üretici, tüketici ve kullanıcılar, teknik elemanlar, ülkemizin birçok bölgesinden sektörün tüm bileşenleri Antalya'da gerçekleşen X.YEKSEM Sempozyumunda bir araya geldi.

Sempozyum, Yürütme Kurulu Başkanı Şaban Tat'ın konuşması ile açılmış, Düzenleme Kurulu Başkanımız Prof. Dr. Şükrü Özen, EMO Antalya Şube Yönetim Kurulu Başkanı İlhan Metin, Antalya Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek açılış konuşmalarını gerçekleştirmişlerdir.

Sempozyum kapsamında; Güneş Enerjisi, Rüzgar Enerjisi, Hidroelektrik Enerji, Jeotermal Enerji, Biyokütle-Biyogaz, Dalga Enerjisi, Hidrojen Enerjisi, Kent ve Enerji, Enerji Politikaları, Enerji ve Çevre, Enerji Verimliliği, Enerji Mevzuatı ve Hukuku, Mikro Şebekeler ve Dağıtılmış Sistemler ve diğer yenilenebilir enerji kaynakları, yenilenebilir enerji teknolojilerinin ve çevresel etki değerlendirmeleri ile ekolojik yaklaşımların da ele alındığı sempozyumda 14 oturumda 65 sözlü, 6 poster bildiri sunulmuş olup, 30 çağırılı konuşmacının katıldığı 6 panel düzenlenmiştir. Sempozyumu 906

katılımcı takip etmiş olup, sempozyum süresince mühendisler, sanayiciler, kamu yetkilileri ve tüm sektör paydaşları bilgi ve deneyimlerini paylaşma imkanı buldular.

Sempozyum sonunda yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji dönüşüm teknolojilerindeki gelişmeler ile enerji-çevre ve ekolojije ilişkin değerlendirmeler aşağıda özetlenmiştir:

İnsanlık tarihine bakıldığında, endüstrileşme ve modernleşme sürecinde temel amaç toplumsal refaha ulaşmak olmakla birlikte, bu süreçte ortaya çıkan hava, su ve toprak kirlenmesi ve diğer çevresel sorunlar yaşamı tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Bu durumda, Sera gazı salınımına yol açan fosil yakıtların kullanımına alternatif olarak güneş, hidrojen, biyo-kütle, rüzgar, biyo-gaz, dalga, hidrojen vb. alternatif enerji kaynaklarına yönelmek gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bununla birlikte, ülkemizde üretimin ve temel girdilerinden olan enerjiye duyulan ihtiyaç her geçen gün daha da artmakta, nüfus artışı, metropolleşme ve kişi başına düşen enerji tüketimindeki artış gibi unsurlar da dikkate alındığında enerjiye olan talebin artacağı öngörülmektedir.

Hali hazırda üretilen enerjinin büyük bir bölümü fosil yakıtlardan sağlanmakta olup enerjide dışa bağımlı sürdürülmemesi gereken bir durum söz konusudur. Gerek enerjideki dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması ve gerekse temiz ve yaşanabilir bir çevre için toplam enerji üretimimiz içerisinde yenilenebilir kaynakların payının artırılarak bu alandaki kapasitenin etkin ve verimli kullanılarak enerji üretilen kaynaklarda çeşitliliğin artırılması güçlü bir ekonomi ve ulusal bağımsızlığımız için stratejik öneme sahiptir.

İş ve istihdam olanaklarının yaratılması, hayat standardının iyileştirilmesi, kalkınma, sosyal yaşam ve ekonominin ana parametresi olması nedeniyle, günümüzde kaynağını yerli unsurlardan alan yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasının önem arz ettiği açıkça görülmektedir.

Fosil yakıtların neden olduğu sera gazlarının küresel ısınma ve iklim değişiklerine yol açması insan sağlığını ve çevreyi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum doğayla uyumlu, temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeyi zorunlu kılmaktadır.

Gelinen noktada yaşanacak bir dünya için, ekolojik derinliği ve dengeyi esas alan, insanın doğaya karşı üstün bakış açısından vazgeçerek, çevre ve ekoloji dengesini tesis edecek yaklaşımların benimsenmesi önemli görülmektedir.

Elektrik üretiminde kamusal planlamanın işlevsizleştirilmesi, kamusal denetimin azaltılması, kamu üretim tesislerinin bir bölümünün özelleştirilmesi, elektrik üretiminde sürekli olarak özel sektöre ağırlık verilmesini içeren süreç uygulamada ciddi sorunlar doğurduğu gibi, bu alandaki rekabet ortamını ortadan kaldırarak tekelleşmelere de yol açtığı görülmektedir.

Sempozyumda öne çıkan bu değerlendirmeler sonucu aşağıdaki önerilere ulaşılmıştır;

YEK üretim tesislerinin kurulumunda, halkın bilinçlenmesi ve sermayenin tabana yayılması adına “Enerji Kooperatifleri” uygulamasının önündeki engeller kaldırılarak, kooperatiflerin yaygınlaştırılması için gerekli yapısal dönüşümler yapılmalıdır.

Stabil üretim dengesi olmayan YEK üretim tesislerinin, dezavantajını ortadan kaldıracak olan depolama ve batarya teknolojileri konusunda akademik çalışmaların teşvik edilmesi, bu alanda yürütülen/sunulan projelere ve Ar-Ge çalışmalarına öncelik verilmesi, öncelikli alan olarak desteklenmesi önem arz etmektedir.

Yenilenebilir enerji Kaynakları ile ilgili teknolojide yerli üretimin desteklenmesi, bu alanda ihtiyaç duyulan nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması amacıyla mesleki ve teknik eğitim alanında çağın ihtiyaçlarını da dikkate alan evrensel ölçülerde eğitim politikalarının uygulamaya konması gerekmektedir.

Enerjinin verimli ve etkin kullanımına yönelik gerekli çalışmalar yapılmalı, bu alandaki projeler desteklenmeli, toplumsal bilinç oluşturmak için ilköğretimden başlayan eğitim programları hayata geçirilmeli, enerjinin verimli kullanımı izlenmeli, verimsiz enerji kullanımına karşı önlemler alınarak, enerjideki kayıp kaçak oranları kabul edilebilir sınırlara çekilmelidir.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerinin yer seçimlerinde doğal hayatın korunması noktasında yaşanan olumsuz örneklerin giderilmesi ve bu noktadaki yasal boşluklar ortadan kaldırılmalıdır.

İletim ve dağıtım şebekesi göz önüne alınmadan plansız bir biçimde kurulan yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretim santrallerinin sistem bağlantıları ulusal enerji şebekesinin işletilmesinde sorunlara neden olmakta, bu alanda planlamalar yapılarak kapasite artış hedefleri doğrultusunda şebeke alt yapısının güçlendirilmelidir.

Daha temiz çevre ve yaşanabilir bir dünya için, ekolojik dengeyi önceleyen, insanın doğal kaynakları sınırsızca ve tek taraflı kullanabileceği bakış açısı yerine, çevre ve ekoloji dengesini tesis edecek anlayışın benimsenmesi önemli görülmektedir.

YEK yatırımlarında, yerli teknoloji ve yerli üretimi teşvik etmek amacıyla yapılan YEKA kaynak tahsisleri amacına ulaşmadığı gibi sektörün sermaye olarak daha küçük ölçekli bileşenlerinin gelişmesini önlemektedir. YEK tesislerinin toplam kurulu gücü içerisindeki payı konusunda ETKB tarafından belirlenen 2023 hedeflerinin gerçekleştirilmesi adına, revize strateji ve eylem planları oluşturulmalıdır.

Yüzde yüz yenilenebilir enerjiye geçiş için master planı yapılmalı ve taviz verilmeden uygulanmalıdır. Ülkemizde YE alanında yapılacak yatırımlar, enerjide dışa bağımlılığın azaltılması, güçlü bir ekonomi, yeni iş ve istihdam imkânı, YE teknolojileri alanında Pazar payı, temiz ve yaşanabilir bir çevre için son derece önemli olup, yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji üretimindeki payının artırılması büyük önem taşımaktadır.

YEKSEM 2019
Yürütme Kurulu